

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
TABOR - LJUBLJANA
Tel. št. 33-85 - Ček. rač. uprave 16.416

Leto II. IZDAJA FIZKULTURNA ZVEZA SLOVENIJE štov. 53

MESEČNA NAROČNINA 12 DIN
IZHAJA VSAK PONEDELJEK

Pred novim obračunom

Bližata se kongres Fizkulture zveze Jugoslavije in skupščina Fizkulture zveze Slovenije. Vsi fizikulturniki upravičeno pričakujemo, kaj bosta novega prinesla ta dva dogodka, saj je mlada fizikultura organizacija doživljala od lanskega leta sem značilno obdobje vrenja, prešnavljanja, kot pač vsak življenja zmožen, toda mlad, času in pogojem še neprilagen organizem.

Prav to živo vrenje mlade Fizkulture zveze se je očitovalo v velikih akcijah naše fizikulture organizacije, ki so imele predvsem namen čim širše propagande, aktivizacije in zainteresiranja ljudstva za fizikulturo. Te akcije, kot pomladni in jesenski kros, fizikulturni dan, vseljudski peterboj, kampanja prijavljanja za ZREN, ki jih je spremljala zlasti v zadnjem času rast mnogih mladinskih in sindikalnih aktivov — vse to moremo gotovo označiti kot uspehe v preteklem letu.

Na drugi strani pa naša organizacija v vsakdanjem drobnem delu večidel še ni šla po poti prave, smotrne vzgoje ljudskih množic. Vseskoz smo poudarjali, da je premalo, da je smotrna množična vzgoja le papirnat program, borili smo se proti nezdravim pojavom, toda danes moremo še vedno reči, da delo osnovnih organizacij marsikje poteka prav v nasprotju s cilji našega gibanja; osnovne organizacije so se (kot je bilo že neštetokrat ostro ozišgano), izgubljale v ozki nogometni politiki, profitarških stremljenjih, v njih so živeli ozko sklenjeni krogi bivših fizikulturnikov vseh vrst, večkrat celo reakcionarni elementi itd. V organizaciji je bilo mnogo nediscipline, organizacija ni bila trdna enota, ki od zgoraj postavlja zdrave smernice naglo in učinkovito izvaja prav do osnovnih organizacij, do društev in aktivov. Ni redke primer, da naša višja vodstva niso niti vedela za obstoj teh osnovnih organizacij, kaj šele, da bi jih vodila. Zato pa tudi celotna organizacija v glavnem še ni vodila ljudstva po vzgojni poti, smotrno korak za korakom dalje.

Ne da bi dalje razpravljali še o drugih vzrokih, ki so zadrževali zdravi razvoj in ki bi jih že lahko odpravili v preteklem letu, pa moremo vendar že v grobem označiti, katere so tiste značilne poteze, tisto novo, kar bo prišlo do izraza na našem kongresu in skupščini: to je načrtovitost v delu naše organizacije, v zvezi s tem postavljanje delovnih tekmovalnih obvez, to je kritičen, neusmiljen odnos do napak itd. Uveljavljena bodo tudi nekatera organizacijska načela, ki naj bistveno preoblikujejo našo organizacijo v aparat, zmožen zadostiti svojim nalogam: od društev navzgor bomo dobili ožja prožna vodstva (sekretariate). Društva se bodo tudi formalno najmožje povezala s sindikalno in mladinsko organizacijo. Člani sekretariatov bodo postali tudi referenti za ZREN in predvojaško vzgojo, kar jasno kaže, v katero smer se bo moralo razvijati naše delo, zlasti konkretno vzgojno vsakdanje delo.

Poleg tega bosta na skupščini in kongresu prišla še bolj do izraza sodelovanje in pomoč množičnih organizacij: res znova moramo reči, da bo v tem smislu zlasti pojačana podpora

Prvi letošnji nastop ljubljanskih hockeyistov je bil uspešen

Ljubljanska obramba čisti nevaren napad Varaždincev

Tudi naši hockeyisti so končno dočakali pravega vremena. V zadnjih 14 dneh so po dolgem odmoru zopet nataknili drsalke na noge in se podali na ledeno ploščo. Večletni odmor, pa tudi skromen razvoj te igre pred vojno, ko je bilo v vsej Sloveniji samo eno moštvo, se še sedaj pozna, saj nastopajo in tekmujejo še vedno samo stari tekmovalci, ki še nimajo dostojnih naslednikov, da bi jih nadomestili. Ni sicer njihova krivda, da niso mogli vzgojiti do sedaj naraščaja, saj je bila zima lani precej muhasta, letos pa se je šele pričela. Toda ko smo gledali same stare obraze v moštvo ljubljanskega hokejskega aktiva in lepo igro gostov iz Varaždina, smo prišli do spoznanja, da bo treba ne-

kaj ukreniti za razširitev te lepe fizikulture panoge med našo mladino. Toda če bi samo tarnali, ne bi prišli daleč. Treba bo zagrabit na pravem mestu, da bo uspeh zagotovljen. Če hočemo, da bomo dobili naraščaj in da bodo naši igralci lahko več vadili, moramo poskrbeti za umetno drsališče, brez katerega ne moremo želeti večjega napredka naših hockeyistov. Sedaj, ko so v Ljubljani moči fizikulturnikov zbrane samo v treh društvih, se nam ne zdi neizvedljivo, da bi se dalo z udarniškim delom med letom marsikaj ukreniti. Na to naj v prvi vrsti mislijo naši hockeyisti, če žele napredek v tej panogi, in naj ukrepajo do druge zime vse, kar je v njihovi moči.

Zaradi utrujenosti igralcev je bila igra manj zanimiva kakor v soboto. Bilo pa je nekaj trenutkov, ko sta moštvi pokazali vse svoje znanje. Tedaj je igra bliskovito valovila z enega dela igrišča na drugega in ustvarjale so se nevarne situacije, ki jih je številno občinstvo spremljalo z napeto pozornostjo. Prva tretjina igre je minila brez gola v rahli premoči gostov. V drugi tretjini so bili precej boljši in tudi naprej uspešni domači, ki so nato še zvišali razliko na 2:0. Niti minuto zatem se je Varaždincem po bliskovitem prodoru posrečilo znižati rezultat na 2:1 in ob tem stanju se je začela zadnja tretjina igre, v kateri se je ljubljancem še enkrat posrečilo potresti mrežo svojih nasprotnikov, s čimer je bil dosežen končni rezultat 3:1 (0:0, 2:1, 1:0). Tekmo je dobro sodil Makovec. Obe igri sta bili odigrani po starih hokejskih pravilih.

Za Ljubljano so igrali: Gorše, Pogacnik, Kacič, Gogala, Aljančič, Pavletič, Lombar, Ogrizek.

FD Tekstilac je igral v postavi: Petrovič, Drvarek, Antolič, Sabelič, Reinand, Vojtechovski, Cevinski, Fulir, Muvrin.

Drsališče pod Cekinovim gradom je bilo za obe tekmi dobro pripravljeno pa tudi vreme je bilo ugodno. Obisk tekme je bil z ozirom na to, da mnogi ljubljanci še ne poznajo te zanimive igre, zelo zadovoljiv, ker se je obkral zbralo neka 1000 gledalcev.

Varaždinci so povabili za prihodnjo nedeljo ljubljanske hockeyiste na revanžno tekmo v Varaždin, vendar zaradi troboja med Ljubljano, Zagrebom in Beogradom v hokeju prihodnjo soboto, nedeljo in ponedeljek v Zagrebu, naši igralci vabila niso mogli sprejeti.

DRŽAVNO PRVENSTVO V BOKSU PRELOŽENO

Fizikultura zveza Jugoslavije FISAJ sporoča, da bo državno prvenstvo v boksu, ki bi moralo biti v Beogradu, v dneh 4. in 5. januarja 1947 v Novem Sadu.

Ljubljana, 29. dec. Za soboto in nedeljo je hokejski aktiv ljubljane povabil na prijateljsko srečanje igralce FD Tekstilca iz Varaždina in beležil v obeh tekmah lepi zmagi nad gosti. Hokejsko moštvo Tekstilca, ki obstaja že 12 let, je pokazalo prav lepo igro in predstavljalo ljubljanskim igralcem enakovrednega nasprotnika. Tekmi je izgubilo v glavnem le zaradi manjše rutine. Vsi igralci varaždinskega moštva so dobri drsalci, najboljši med njimi pa je srednji napadalec Reinand, ki je tudi njihov učitelj. Večino lepih akcij je zasnoval in izvedel sam. Društvo je tudi dobro

sindikalne in pionirske organizacije FISAJ-u, kot smo videli na plenarnih sestankih CO NOJ-a in GO ESZDNJ-a.

To so v glavnem obrisi tistega novega zdravega dela, ki so se že pokazali bodisi v dosedanjih pripravah za kongres FISAJ-a (zadnji plenarni sestanki), deloma tudi ob društvenih vožnjah, okrožnih skupščinah itd.

To pa so istočasno živa načela, za katera ni potreba, da čakamo še njih končne oblike in odobritve na kongresu v Beogradu, ampak jih moremo in moramo takoj in dosledno sprovajati v življenje.

preskrbljeno za bodočnost, ker ima sedem moštev mladincev!

Moštvo ljubljanskega hokejskega aktiva je sestavljeno iz že rutiniranih igralcev, ki so že pred vojno uspešno tekmovali v hokeju na ledu, pozna pa se jim večleten preseldek v urjenju. Kljub temu je moštvo v splošnem zadovoljilo.

V soboto: 4:2 (2:0, 1:2, 1:0)

Prvo tekmo sta moštvi odigrali v soboto zvečer. Po pozdravu obeh moštev se je točno ob napovedanem času začela igra, v kateri so ljubljanci pokazali več znanja in že v prvi tretjini igre dosegli dva gola prednosti. Po prvem odmoru so bili uspešnejši gostje, ki so dvakrat potresli mrežo svojega nasprotnika, medtem ko so ljubljanci dosegli samo en gol in nato še enega v tretnji igri, tako da se je tekma končala z zmago ljubljancem 4:2 (2:0, 1:2, 1:0). Sodnik Francot je objektivno vodil igro.

V nedeljo: 3:1 (0:0, 2:1, 1:0)

Danes dopoldne ob pol 11. uri sta se moštvi pomerili v revanžni tekmi.

Planinska razstava na Jesenicah

V teh mesecih, ko so planine ukovane v led in sneg ter se pode po gorah ledeni viharji, so jeseniški planinci pripravili lepo razstavo, ki naj tudi tistim, ki dozdaj še niso spoznali lepote gora, vzbudi veselje do planinstva.

Kljub temu, da se delavci — kovinarji Jesenic v prvi vrsti zavedajo svoje velike dolžnosti do gospodarske obnove republike, najdejo še vedno dovolj časa, da se udeležujejo še na drugih področjih, ker znajo z dobro voljo in kovinarsko podjetnostjo ter iznajdljivostjo premostiti vse ovire. Velika družina jeseniških planincev, ki je brez dvoma važna gonilna sila slovenskega alpinizma, je zopet intenzivno na delu. Tako marljivo so ti planinci, da smemo od njih vsekdar pričakovati nekaj koristnega za planinstvo in občo korist. Ta čas pripravljajo planinsko razstavo, posvečeno padlim borecem osvobodilnega boja. Za organizacijo te edinstvene razstave so morali žrtvovati veliko svojega prostega časa. Zbrali so veliko dragocenega gradiva širom vse republike, ker hočejo z njo postaviti trajen spomenik vsem nesmrtnim junakom osvobodilne borbe, ki so se znali plemenito žrtvovati za svobodo naše lepe domovine. Če listamo po katalogu zbranega dela vidimo, da na razstavi sodelujejo vsi, ki znajo na kakršen koli način upodabljati lepote našega planinskega sveta. Ta razstava je nadvse pester mozaič vsega lepega, močnega in ubranega, kar premorejo naše svobodne gore. To je res pestra zbirka vsega, kar kar kaže lepoto planinskega sveta, ki so jo zajeli razstavljalci iz

Maribora, Celja, Kamnika, Trsta, Boveca, Trbiža, Jesenic in še od drugod.

Na njej se predstavljajo mojstri žoplača, kakor tudi umetniki fotografske kamere. Imena M. Koželja, Smoleja, E. Deržaja, Kovačiča, Ravnika in drugih mojstrov zgovorno pričajo, da je razstava sestavljena iz najboljšega, kar premoremo. Gore so podane v vseh niansah in vseh načinih upodabljanja, saj so tu zbrana dela ljudi, ki znajo večje upodabljati vse lepote in veličino naših gora. Vse to priča o bogastvu naših gora in o ljubezni, ki jo goji ljudstvo do njih.

Koristno bi bilo, da si to edinstveno in nadvse zanimivo razstavo ogledajo vsi okoliški fizikalni aktivni, katerih naloga je, da usmerijo našo mladino v planinski svet, poln lepote, sonca in opojnega zraka. Še prav posebno pa so vabljivi na to razstavo učni zavodi, ker je razstava izvrstna propaganda za planinstvo.

V polni meri smo prepričani, da bodo vsi, ki ljubijo planine, razstavo obiskali in s tem dali priznanje aktivnim jeseniškim gornikom. S polnoštevilnim obiskom bo razstava tudi dosegla svoj namen, katerega si delovni planinci žele, da vidijo lepote gora vsi, katerim to do sedaj ni bilo dano.

Razstava bo otvorjena v nedeljo, dne 5. januarja 1947 ob 9. uri v risalnici ljudske šole in bo odprta dnevno do vključno nedelje, dne 12. januarja 1947. Posamezne skupine so zazele in naj svoj prihod javijo, da se jim dodeli vodnik.

U. Z.

Sestop na Spodnjem vršiču Rokavov

Skupščina FZS — Planinskega društva Slovenije

V nedeljo 15. decembra je bila na Taboru II. redna letna skupščina FZS — Planinskega društva Slovenije, ki so ji poleg številnih delegatov prisostvovali tudi predsednik FZS tov. Polič Zoran in člana sekretarijata tov. Rus in Hojkar, zastopniki ZPPD iz Trsta, delegati Primorskih planinskih skupin ter zastopniki JA, TDS Putnika, RKS in drž. gost, podjetja Turist Hotela. Skupščino je vodil predsednik tov. dr. inž. Avčin France in je zasedala z izjemo kratkega opoldanskega odmora ves dan.

Predsednik FZS tov. minister Zoran Polič je na kratko obrazložil pomen vključitve planinstva v FZS ter začrtal pot, po kateri mora naslednji let planinska organizacija v sklopu FZS. Poudaril je, da mora biti osnovna naloga vseh planincev množično razgibati planinstvo in vzgajati telesno in duhovno zdrave ljudi, ki bodo vsak čas sposobni stopiti na branik za obrambo pridobitev narodno osvobodilne borbe. FZS in planinstvo naj se medsebojno dopolnjujeta in podpirata pri vzgajanju osnovnih vrtil našega ljudstva, kar pa bo planinstvo doseglo le s čim tesnejšo povezavo z množičnimi organizacijami in FZS.

Za tem je tov. Rus naglasil do sedaj premalo povezanost planinstva s FZS in množičnimi organizacijami. Demokratična centralizacija v planinstvu doslej ni bila dovoljno izvedena. Pojav separatističnih tendenc v nekaterih podružnicah naj bi bil znak, da niso postale masovne organizacije. Zadnji ukrepi FISAJ-a teče za boljšim in širšim razvojem planinstva. Vse se bo urejevalo iz cen-

tra in se tako dalo glavnemu odboru večjo možnost delovanja, obenem pa bo zagotovljeno, da se bodo za vse planinske naloge zadolžile množične organizacije v celoti. Izrazil je prepričanje, da bo taka reorganizacija planinstva zadovoljila široke ljudske množice kakor tudi društvo samo.

V skladu s temi načeli je skupščina preimenovala naziv podružnic v planinske skupine, ki bodo v bodoče delovale vključene v krajevno FD — vrhovni forum planinske organizacije pa ostane še nadalje FZS — »Planinsko društvo Slovenije«, ki bo skupaj s po enim zastopnikom vseh planinskih skupin in z zastopnikom množičnih organizacij tvoril »planinski svet«. Upravni sedež društva je na Taboru.

Sledila so poročila društvenih funkcionarjev, iz katerih je razvidno močno razgibano društveno delovanje. Veliki uspehi so vidni zlasti na polju obnove, kjer je prišlo udarniško delo planincev do posebnega izraza. Iz tekmovalnega poročila je bilo razvidno, da so posamične planinske skupine pridobile dokaj novih članov ter izvršile veliko udarniških del. Bodi pri obnovi planinskih koč, ali markacij potov. Društvo izdaja revijo »Gore in ljudje«, ki se tiska v nakladi 3000 izvodov. Skupščina je tudi sprejela pravilnik »Gorske reševalne službe Slovenije«, ki na novo ureja organizacijo reševanja ponesrečencev v naših gorah. V delovno obvezo si je društvo poleg številnih nalog zastavilo tudi čim številnejšo udeležbo pri tekmovalstvu za fizikalno značko — ZREN. Poleg tega

Uspehi jesenskega kroša »Zmaga ljudstva« na gimnazijah v Sloveniji

Jesenski kros »Zmaga ljudstva« pomeni velik korak naprej k uresničenju konkretnih nalog, ki si jih je določila fizikalna organizacija v letošnjem letu. Od spomladanskega kroša, ki je bila prva množična prireditev te vrste, smo že precej napredovali. Izkušnje, ki smo si jih pridobili, smo v jeseni s pridom uporabili. Tudi mladina srednjih šol v Sloveniji se je pri jesenskem krosu odzvala v veliko večjem številu kot prikratk. K temu uspehu je mnogo pripomogla večja aktivnost mladinske organizacije in sprejete obveze po vključitvi čim večjega števila mladine v aktivno fizikalno delo. Načrtost dela, pravilna priprava, veselje in zadoščenje pri delu, vedno globlje spoznavanje vzgojne vrednosti fizikulture, vse to je pripomoglo, da se je v tem šolskem letu fizikalno delo na naših šolah močno razgibalo. Skoro vse gimnazije imajo že ustanovljene fizikalne aktivne prijav za ZREN je vedno več, udeležba na fizikalnih prireditvah je vedno večja, uspehi so vidni. Seveda s svojim delom še ne moremo biti popolnoma zadovoljni in moramo stremeti za izboljšanjem in napredkom.

Preizkušnja naše zrelosti je bil prav jesenski kros »Zmaga ljudstva«. Vse gimnazije so se na kros že dalje časa pripravljale in ga v novembru tudi izvedle. Tekmovalje je zajelo gimnazije v vsej Sloveniji. Najboljše so se izkazale prav gimnazije v naših manjših krajih. Gimnazije v Domžalah, popolna in nižja moška gimnazija v Celju, gimnazije v Slovenjgradcu, Mozirju, Sošanju, Kočevju, Ormožu, žalcu in št. Vidu nad Ljubljano so dosegle 100% udeležbo. V nekaterih krajih niso bile priprave izvedene dovolj skrbno, zato tudi uspeh ni bil tak, kot bi ga pričakovali. Posebno so se izkazale gimnazije v Celju (popolna, nižja moška in nižja ženska), ki so dvignile število tekmujočih od spomladanskega kroša od 385 na 561. Nekateri gimnazije so izvedle kros samostojno, druge v okviru fizikalnega aktiva oziroma fizikalnega društva. Storo povsod je bil kros majhna svečanost, saj je bil ponosen vsak mladinec ali mladinka, ki je tako ali tako pripomogel k zmagi svoje šole. Pozdraviti moramo tudi sodelovanje profesorskega zbora ali članov fizikalnih društev, ki so skupno pomagali pri vadbi, pri or-

pa bodo planinske skupine tekmovali tudi še med seboj.

Soglasno je bila izvoljena nova društvena uprava, v kateri so tudi člani množičnih organizacij. Novi upravi načeljuje tov. arhitekt Kopač Vlasto, podpredsedniki so tov. dr. inž. Avčin France, dr. Miha Potočnik in Tone Stajdohar. V odboru so nadalje tov. Tipič Ljubo, Zupan Franc, Godec Rubko, škrajnar Tone, Bučar Tone, Malovrh Cenč, Gorenc Matija, inž. Modec Vinko, Simonič Rudi, Pengal France in Lovšin Evgen.

Imena odgovornih društvenih funkcionarjev in navzočnost članov množičnih organizacij v odboru nam jamčijo, da bo društvena uprava tudi v novih razmerah kos svoji nalogi in omogočila še v večji meri širokim ljudskim množicam tesno sodelovanje s planinstvom.

ganizaciji tekem ali sami aktivno tekmovali, kar kaže, da bomo kmalu ustvarili pravičen odnos med vzgojitelji in mladino.

Ministrstvo za prosveto je razpisalo nagrade za tri najboljše gimnazije v tekmovalstvu jesenskega kroša. Merilo je bilo naslednje: število prijaviteljev, ki so upravičeni tekmovali (izvzeti so mlajši od 14 let in zdravniško opravičeni) in število tekmovalcev, ki se je tekem udeležilo in prispevalo na cilj. Uspehi so mnogo zadovoljivejši kot pri spomladanskem krosu. 10 gimnazij je doseglo 100% udeležbo, ostale pa 98% do 95%. Posebna tričlanska komisija je z žrebom odločila gimnazije, ki so prejele naslednje nagrade:

1. mesto: nižja moška gimnazija Celje — diploma in žogo za odbojko,
2. mesto: drž. nižja gimnazija Mozirje — diploma,
3. mesto: drž. nižja gimnazija Ormož — diploma.

Pet gimnazij pa je v priznanje doseganja dela dobilo po 8 parov smučič za smučarsko stano na gimnaziji in to v uporabo za letošnjo zimo. To so gimnazije v Domžalah, Dol. Logatcu, Kočevju, Slovenjgradcu in Litiji.

Prav tako bo dal odsek za fizikalno delo na razpolago internatu koroške mladine v Radovljici 10 parov smučič za njihove gojence.

Prepričani smo, da bo naša srednješolska mladina pokazala v letošnjem letu še več uspehov ne samo v fizikuri, ampak tudi pri učenju.

Jelica Vazzaž.

★

PRI DES-U SO TEKMOVALI V STRELJANJU

V soboto, 21. decembra, je agila strelška sekcija sindikalne podružnice pri DES-U, uprava Ljubljana-mesto, po komaj enem mesecu, odkar je bila ustanovljena, pripravila interno strelsko tekmovalje, katerega se je od skupnega števila 40 članov udeležilo 16 članov in pet članic. Tekmovali so v sobnem streljanju na 10 m z malokalibrsko puško. Vsak tekmovalec je imel najprej tri poskusne strelje, potem pa 10, od katerih so ocenjevali vsak strel posebej. Dosegljivih točk je bilo 50. Tekmovalje je vodil tov. Sket. Prvi trije iz vsake skupine so dobili lepe nagrade. Končni uspehi strelske tekme so bili:

ČLANICE: 1. Rajat Marinka 39, 2. Zorec Olga 32, 3. Peme Milena 32 točk. Sledil sta Učakarjeva in Rajnerjeva.

ČLANI: 1. Sekač Lado 33, 2. Žagar Emanuel 30, 3. Pečak Norbert 29 točk; isto število točk je dosegel izven konkurence tov. Galič Stane, član državne strelske reprezentance; 4. Škerl Vinko 29 točk.

Članice so tekmoval v streljanju z naslonom, člani pa stoji brez naslona. Kakor kažejo rezultati, je bil uspeh dober. Z nadaljnjimi vajami, ki so vsako soboto popoldne, pa se bodo tekmovalci in vsi člani gotovo še popravili in dobili potrebno tekmovalno rutino, kar bo rodilo še večje uspehe.

SMUČARJI!

Strokovna knjiga »TRENING SKIJAŠA NATJECATELJA« od A. Skučelja bo služila kot priročnik vsem tistim smučarjem, ki se namravajo posvetiti tekmovalstvu. Tekmovalcem nudj vse tisto, kar morajo vedeti o vadbi, rekvizitih in ostalem.

Knjiga se dobi v vseh knjigarnah, Naroča pa se jo v knjigarni »Kultura«, Zagreb, Trg Republike št. 15 ali pri avtorju, Zagreb, Savska cesta 31.

TEHNIKA IN ŠPORT

Stane Soban:

Vprašanje učiteljev jadralnega letakstva in njihova izobrazba

Šolanje v jadralnem letakstvu se bistveno razlikuje od šolanja v motor-nem. Učenec je od prvega poleta prepuščen sam sebi, zato moramo paziti, da ga učitelj dobro pouči in mu objasni, kaj mora delati v zraku, kajti napake v pilotiranju mora popravljati učenec sam.

Od vsakega učitelja se zahteva, da je pedagog. Še prav posebno moramo vztrajati na tej zahtevi pri jadralnem letakstvu prav zaradi načina šolanja. Učitelj mora biti sposoben, se toliko približati svojim učencem, da bodo imeli vanj popolno zaupanje ter mu bodo zaupali svoje težkoče, ki jih je včasih težko priznati, n. pr. strah pred višino itd.

Normalen, zdrav človek se mora naučiti letanja. Napake, ki jih dela pri

pri izbiri in izpopolnjevanju učiteljskega kadra. Trenutno se naši učitelji šolajo v Vrhu. Ne vemo, koliko in kakšni bodo prišli iz te šole. Gledati moramo, da začnemo vzgajati svoje učitelje, oziroma da stare prešolamo, v kolikor bi se pri poedincih pokazali nedostatki. Mišljenja sem, da se je do slej prav v tem pogledu precej grešilo. Za učitelje so mnogokrat prišli ljudje, ki so se sicer izkazali v letanju in so bili še dokaj aktivni, ni se pa dovolj gledalo na njihove pedagoške in strokovne sposobnosti. Tudi moralni plati učitelja je bilo v prejšnjih časih posvečeno vse premalo pažnje.

Naš program se bistveno razlikuje od starih. V naših centrih imamo namen šolati množično, z drugimi besedami povedano: v šolo bodo prihajali

krivo za neuspehe v preteklosti. Seveda se bodo morali v teh pozitivnih lastnostih predvsem odlikovati učitelji, sicer ne bodo mogli zahtevati tega, česar sami niso zmožni.

Kar se tiče samih pilotskih sposobnosti, mislim, da je važnejše, da ima kandidat za učitelja večjo prakso in izkušnjo, kakor pa da sam odlično leti.

V nekaj besedah povedano: od učitelja letanja zahtevamo naslednje lastnosti:

- da je dober pedagog,
- da je njegovo strokovno znanje na višini, ki jo zahteva resnost in odgovornost njegovega položaja,
- da so njegove moralne lastnosti na višku.

Pri izbiri bi morali torej gledati na te tri osnovne zahteve in v tem smislu tudi vnaprej vzgajati učiteljski kader. Jasno je, da bo to precej težko in da bodo glavni deleži morali dati učitelji sami s tem, da se bodo sami čim bolj izobraževali. Organizacija pa jim mora nuditi priložnost, da to izobrazbo res dosežejo. Takoj v začetku letanja v centrih se mora začeti poseben tečaj za učiteljske pripravnike in tudi za izdelane učitelje. Tečaj naj bo teoretičen in praktičen. Ta tečaj naj bi bil v glavnem iz istih predmetov kot teoretični tečaj za učence, le v večjem obsegu. Praktični del tečaja naj bi se izvajal med samim šolanjem učencev. Vsak jadratec, ki bi prišel v pošteve za učitelja, se bo gotovo zanimal za kakšno posebno vejo delovanja. Eden se bo specializiral za pobočno jadranje, drugi za termično, eden za avtovlek, drugi za aerovlek, tretji se bo spet bolj zanimal za začetniško šolo itd. Vsak posameznik bo v svoji specializaciji dosegel višjo stopnjo znanja, katero bo moral prenesti na druge. Egoizem v stran, od strani organizacije pa pomoč v literaturi in predavateljskih za čisto teoretične predmete kot n. pr. aerodinamika in podobno! Uspeh ne more izostati.

- Sam učiteljski kader bi sestavljali:
- učiteljski pripravniki,
  - učitelji jadrana in
  - učitelji visokosposobnega jadrana.

Učiteljski pripravnik. Po mojem mišljenju bi moral imeti vsaj C-izpit. Poleg tega mora pokazati ugodne po-

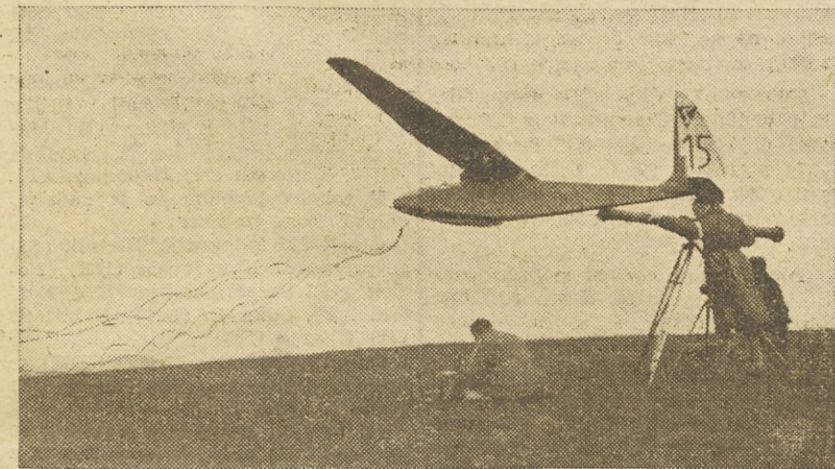
goje za nadaljnji razvoj. V začetku bi deloval skupno z učiteljem jadrana, odnosno visokosposobnega letanja, polagoma pa bi se ga puščalo samostojno šolati, seveda dokler se ne bi prepričali o njegovi sposobnosti za samostojno delo, pod nadzorom.

Učitelj jadrana. Moral bi biti jadratec, ki ima že precej prakse v jadraniu na pobočju, perfekten tudi v avtovleku. Prav tako mora imeti tečaj aerovleka (kot učenec). Poleg tehničnih in pilotskih sposobnosti mora biti sposoben predavati v teoretičnem tečaju osnovne predmete. Po končanem šolanju v centrih bo lahko vodil nadaljnje šolanje oz. trenajo v svojem kraju.

Učitelj visokosposobnega letanja. Bil mora popoln jadratec, pilot, sposoben za vse vrste šolanja in domač tudi v termičnem jadraniu. Ker bo šolal tudi let v aerovleku, mora biti tudi motorni pilot. Njegovo teoretično znanje mora biti dokajšnje, še posebej znanje meteorologije, oziroma njena praktična uporaba.

Toliko o vrstah učiteljev. Uspeh učitelja bo odvisen od zaupanja učencev v njegovo znanje. Ko bodo učenci videli, da je njihov učitelj poleg tega, da zna dobro leteti, doma tudi v teoretičnih vprašanjih, da zna prijeti za delo pri popravilih, da je dober tovariš, ki razume težkoče posameznika, bodo v vsem sledili njegovim nasvetom. Iz prakse vemo, da se mnogokrat dogaja, da učenec ne verjame učitelju, misli da se učitelj ravno v njegovem primeru moti. Če pa bo učenec čutil, da je učitelj preštudiral njegove lastnosti in sposobnosti ter da so nasveti izdani na podlagi tega študija, jih bo popolnoma drugače sprejel. S tem bomo zmanjšali odstotek trogglavih učencev, učencev, ki predstavljajo v vsaki šoli eno največjih težkoč ter izvor nepotrebnih lomov in nesreč.

Jasno je, da v začetku ne bomo dosegli tako visokih sposobnosti pri učiteljih letanja, saj so zahteve res velike, vendar sem mnenja, da v tem pogledu ne bi smeli popuščati. Učitelji naj se zavedajo, da naše delo ni več samo šport in zabava, ampak tudi resno narodno obrambno delo. To naj jim bo vodilna misel pri njihovem udejstvovanju, oni naj bodo naši prvi udarniki. Ne pozabimo, da se bodo naši bodoči vojni letalci rekrutirali predvsem iz naših vrst. Kakršno osnovno znanje bodo dobili pri nas, kakršnega duha jim bomo vcepili mi, takšni bodo kasneje kot vojni letalci, kot bodoči branilci države.

Start jadralnega letala

šolanju, so praktično vedno posledica napak in slabosti njegovega značaja. Učitelj mora znati klasificirati učence po njihovem značaju, mora v svoji skupini en del učencev vzpodbujati, druge pametno zadrževati in brzdati. Prav gotovo bo vedno imel kakšnega »kalibra«, ki z njim ne bo in ne bo šlo. Tukaj je učitelj postavljen pred zelo težko nalogo. Učenec je tako navdušen, da ga ne moremo odpustiti, na drugi strani pa vse znane in preizkušene metode šolanja odpovedo. Vzga-jati mora v tem primeru na čisto poseben način, ki ustreza temu konkretnemu primeru. Tu se bo najbolje pokazal učiteljev inteligenčni nivo in njegove učiteljske, pedagoške sposobnosti.

Drugo vprašanje je vprašanje selekcije. Gledati moramo, da bomo obdržali ljudi, ki imajo res pravo voljo in zanimanje za letakstvo in da bomo zavrnilli razne »promenadne pilote« ter podobne. Prav tako moramo eliminirati vse one, ki vkljub vsemu prizadevanju ne dosežejo pravih uspehov, kajti prej ali slej bodo postali žrtev svoje nesposobnosti in kar je še težje, z njimi lahko tudi posadka, če bi prišli taki kasneje v vojni letakstvo, ali pa potniki, če bi takšni nesposobneži prišli v civilno letakstvo.

Lahko trdim, da bodo vprav učitelji tisti, ki bodo povzdignili naše letakstvo do višine, na kakršni so ostala letakstva, ali pa ga bodo zadržali na oni beraški višini, na kateri je bilo v predprilski Jugoslaviji. Od njih je odvisno, kakšen bo duh in sposobnost našega vojnega letakstva, od njih je odvisno, ali bomo imeli zračne šoferje, kočijaže ali pa resnične letalce.

Vidimo, da ni dovolj, da zna učitelj objasniti, kako se pristane, kako izkoristiti to ali ono strujo, on mora znati mnogo več. Da pa bi zadostili vsem tem velikim zahtevam, moramo paziti

ljudje, ki jih bomo privabili z našo propagando. Jasno je, da mnogi od njih ne bodo imeli kdovekaj pojma o letakstvu. Naenkrat se bo pojavilo pred njimi nešteto problemov in nejasnih stvari, zakaj to, zakaj ono, vprašali pa bodo onega, ki jim bo najbližji — učitelja. Imeli bodo sicer v centrih predavanja, na katerih pa zaradi pomanjkanja časa ne bo mogoče vsega objasniti. Zato bodo morali učitelji poleg predavanj prevzeti na svoje rame še splošno letalsko izobrazbo, ki ne bo omejena v urah, ampak se bo razvijala na terenu med odmori, pri delu v delavnici itd. Da pa bi to lahko izvedli, morajo biti učitelji dobro poučeni ne samo o jadralnem letakstvu, temveč morajo imeti precej razgledanosti in znanja o letalstvu sploh. Jasno je, da morajo predmete, ki se bodo predavali obvezno za vse učence, popolnoma obvladati. Ne moremo in nečemo zahtevati od učiteljev letanja, da bi bili več ali manj popolni teoretiki, moramo pa od njih zahtevati, da se letanje postavi na bolj znanstveno osnovo in ne več tako na slepo, kakor je to bilo doslej.

Spregovorimo še nekaj besed o moralnih lastnostih učitelja. V centrih bomo zahtevali od učencev delo in disciplino. Tudi tukaj bo moral učitelj prednjačiti. Ne bomo se zadovoljili samo s tem, da bo odšel učenec s centra z B ali C izpitom. Poleg letanja hočemo v naši organizaciji navajati ljudi, da bodo postali bolj disciplinirani, da bodo vzljubili delo. Sam način jadralnega letanja navaja ljudi k skupnosti — vsi za enega, eden za vse — in zahteva natančnost ter nalaga posamezniku precej odgovornosti. Tako morajo ljudje v praksi spoznati pomen kolektiva, razviti se jim bo moral čut za odgovornost, odpraviti moramo ono polovičarstvo, značilno za stare čase, polovičarstvo, ki je v dobronji meri

Znanost tehnike ljudskim množicam

Iz predpriliske Jugoslavije nam je znano, da je bila znanost tehnike privilegij imovitejših slojev. Le redko kateri kmeti ali delavski sin si je lahko privoščil dragi študij tehnike. Tehnične šole so obiskovali tako le redki izvoljenci, katerih starši so imeli možnost šolati svoje otroke. Še manj je bilo v onih nazadnjaških časih splošnega interesa za tehnične panoge med ljudskimi množicami. Kje bi pa imel možnost dijak ali učenec, ali katerikoli mladenič, priliko spoznati se n. pr. z osnovnimi pojmi elektrotehnike, radiotehnike, stavbarstva, strojeznanstva itd. Patentirani inženirji in tehnički so ljubosumno skrivali svojo znanost, da bi le na ta način držal ta monopol v svojih rokah. Popolnoma isto je bilo v tedanjih protiljudski armadi, ki ni nudila prilike, da bi se vojak priučil med služenjem vojaškega roka kakšne praktične obrti, ali se seznanili s kakšno panogo tehnike.

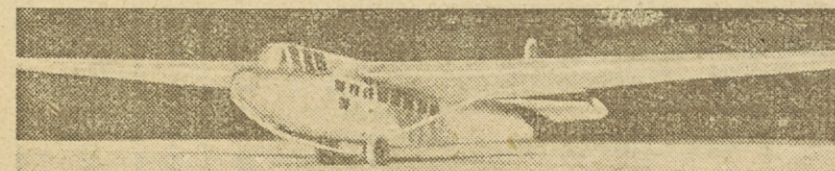
Poglejmo pa v našo novo ljudsko republiko. Nova družbenekonomska ureditev naše FLRJ nujno zahteva, da se znanost tehnike udomači pri vseh slojih prebivalstva. Zakaj tako? Zato, ker imamo z državnim in združnim sektorjem v rokah večino tehničnih in industrijskih naprav in ustanov. Vse to je prišlo v roke najširših ljudskih množic. Treba je torej, da ljudske množice znajo upo-

rabljati te naprave, stroje itd. Danes je n. pr. velika Falska elektrarna občeljudska imovina. Nujno je potrebno, da pozna vsakdo najosnovnejše pojme o elektriki, o napeljavah, o instalacijah itd. Z druge strani pogledimo na ogromne podvige naših mladinskih brigad. Pomislimo na to, koliko bolj efektivno bi bilo delo teh mladincev n. pr. na progji Brčko—Banovići, če bi brigade predhodno imele za seboj tečaj o osnovnih pojmi železniških naprav ali o stavbarstvu itd.

Oglejmo si še splošno padvojaško vzgojo. Vsem nam je znano, da je močna Jugoslovanska armada garancija nedotakljivosti naših meja in mirnega razvoja naše republike. Naša JA pa mora za te naloge biti močno mehanizirana. Koliko truda prihranimo vojaški vzgoji, koliko bolj bodo izveščane naše tankovske mehanizirane in inženirske enote, če nudimo mladini že v civilnem življenju osnovne pojme o tehniki!

Vse te in še mnoge druge koristne stvari v vsakdanjem življenju nam kažejo, da je treba takoj pristopiti k najširši popularizaciji tehničnih ved med širokimi množicami ljudstva. Veljati mora pravilo, da mora tehnika prodreti do zadnje hiše v naši novi domovini.

Društvo »Ljubiteljev tehnike«, ki deluje v okviru Komisije »Tehnika« (Nadaljevanje na 5. strani.)

Transportno jadralno letalo

Tretji uspeh Ponziane v državnem nogometnem prvenstvu

V nedeljo 6. januarja so na sporedu naslednje tekme: v Sarajevu: **Železničar—Partizan**, v Titogradu: **Budućnost—Spartak** in v Trstu: **Ponziana—Nafta**.

Po današnji tekmi, je lestvica naslednja:

Partizan	10	10	0	0	28:4	20
Hajduk	12	8	2	2	28:4	18
Dinamo	12	8	2	2	33:13	18
Metalac	11	7	1	3	23:15	15
Crven. zvezda	10	7	0	3	31:13	14
Mikič-Spartak	12	6	1	5	20:21	13
Pobeda	13	3	5	5	21:19	11
Lokomotiva	12	4	2	6	17:21	10
»14. oktobar«	13	3	3	7	12:32	9
Budućnost	12	2	3	7	16:29	7
Ponziana	10	3	1	6	11:20	7
Kvarner	10	1	4	5	9:19	7
Železničar	12	2	2	8	12:31	6
Nafta	11	3	0	8	12:32	6

Ljubljana, 29. dec. V današnji tekmi za zvezno ligo se je jasno pokazalo, kakšno prednost ima Ponziana, da lahko igra tekme na lastnem igrišču. Danes je zopet zmagala, čeprav proti slabšemu nasprotniku kot prejšnjo nedeljo, zato pa z višjim rezultatom. Vse kaže, da bodo imela tudi ostala moštva zvezne lige precej težko delo na tržaških tleh. S svojo današnjo zmago si je Ponziana precej popravila svoj položaj v zvezni lestvici in je z zadnjega mesta, ki ga je do nadaljnjega prepustila našemu zastopniku v ligi Nafti, stočila kar na enajsto mesto.

Ponziana : »14. oktobar« 5:1 (2:0)

Trst, 29. dec. Danes je Ponziana na svojem igrišču odigrala že drugo tekmo v zvezni ligi. Čeprav njen nasprotnik ni bil na tako dobrem glasu kot Hajduk in čeprav je pihala zelo močna burja, se je na igrišču zbralo okoli 4000 gledalcev. Moštvi sta nastopila v naslednjih postavah:

»14. oktobar«: Babič, Cvetković, Petković, Nikolić, Jovanović, Stamenković, Panjč, Jocić, Petrović, Stojković, Stanković.

Ponziana: Parola, Corbato II., Caproni, Corbato I., Giannini, Tramarin, Kovačić, Carlin, Maluta, Stivoli, Tommasini.

V vratih »14. oktobra« je namesto vratarja prvega moštva igral mladi in neizkušen rezervni vratar Babič, ki je pokazal sicer mnogo volje, toda napravil je zaradi svoje neizkušenosti marsikatero veliko napako. Kljub temu pa za tri gole ne nosi nobene krivde, ker so bili neubran-

ljivi. Tudi napad niškega moštva ni izpolnil pričakovanj in ni znal izkoristiti zrelih prilik. (Petrović je imel priliko doseči gol že v 2. minuti, Stojković pa v 5. minuti prvega polčasa).

Prvih 7 minut igre so se vrstile nevarne situacije pred vrati Ponziane, nato pa se je situacija na igrišču popolnoma izpremenila in je Ponziana ves čas prevladovala. Po tretjem prejetem голу se je sicer gostom posrečilo, da so zabil častni gol in nato napelj vse moči, da bi popravili rezultat, toda že po četrtem голу so zopet popolnoma postigli in igrali podrejeno vlogo. Čeprav je bilo moštvo Ponziane ves čas v premoči, kot celota ni prevedlo zadovoljive igre in je igralo veliko slabše kot prejšnjo nedeljo proti splitskemu Hajduku. Zadovoljil je edino napad, kar dokazuje tudi rezultat.

Gole so dosegli: za Ponziano Maluta v 10. in Tommasini v 23. minuti prvega polčasa ter Tommasini v 7., Maluta v 27. in zopet Tommasini v 37. minuti drugega polčasa, za »14. oktobar« pa Petrović v 10. minuti drugega polčasa.

Tekmo, katere potek je precej motila močna burja, je dobro vodil reški sodnik Petrič.

PRVENSTVO FLRJ V ROKOBORBI

Sarajevo, 29. dec. Tu se je začelo v petek v kinu Romanija državno prvenstvo v rokoborbi, na katerem nastopa 11 rokoborcev iz Slovenije, 13 iz Bosne in Hercegovine, 10 iz Srbije, 11 iz Hrvaške in 8 iz Trsta (izven konkurence), ki se borijo vsak z vsakim. Rokoborbam vsak dan prisostvuje okoli 1000 gledalcev.

Rezultati tekem prvega dne so bili naslednji:

I. KOLO, Bantam kategorija: Berenji (Srbija) je premagal Zalenskega (Bosna in Hercegovina), De Giorgi (Trst) Šnebergerja (H), Dekoljev (BH) Jezernika (Slovenija), Petković (Sr) Presjeckega (SI);

peršno lahko kategorija: Jezernik (SI) je premagal Popovića (BH), Moguljaok (H) Sartorijs (T), Zagorica (BH) Jenka (SI) v prvi minuti s tušem, Vujović (Sr) Šestaka (H);

lahka kategorija: Fišer (Sr) je premagal Pongraca (H), Tašler (SI) Ruana (T), Babič (SI) Čuka II. (BH), Glon (Sr) Mandića (BH);

polrednja kategorija: Djanešić (BH) je premagal Kolarja (SI) v 5. minuti s tušem, Mrkus (H) Manastirskega (Sr), Vidali (T) Skalića (BH), Živičnjak (H) Nacmiaz (T).

V soboto dopoldne se je nadaljevalo I. kolo, in sicer

v polteški kategoriji: Blatnik (SI) je premagal Kovačevića (BH), Poslek (H) Verešbaranjija (Sr), Furlani (T) Čuka I. (BH), Palatinuš (H) Fišerja (SI);

teška kategorija: Miletić (BH) je premagal Gombara (Sr), Verona (T) Pirherja (SI).

II. KOLO. V soboto popoldne se je začelo II. kolo, in sicer zopet v **bantam kategoriji:** Šneberger (H) je premagal Zalenskega (BH), De Giorgi (T) Berenjija (Sr), Presečki (H) Dekoljeva (BH), Sartorijs (T) Jezernika (SI), Zagorica (BH) Šestaka (H), Vujović (Sr) Jenka (SI) v 1. minuti s tušem;

lahka kategorija: Fišer (Sr) je premagal Šestaka (H), Pongrac (H) Ruana (T), Tašler (SI) Čuka II. (BH) v 2. minuti s tušem, Babič (SI) Mandića (BH).

Danes dopoldne se je nadaljevalo II. kolo, in sicer v

polrednji kategoriji: Mrkus (H) je premagal Djanešića (BH), Manastirski (Sr) Kolarja (SI) v 21. sekundi s tušem, Nacmiaz (T) Skalića (BH), Vigoli (T) Villčnjaka (H),

srednja kategorija: Katić (BH) je bil poškodovan in se je predal brez borbe Vidaliju (T), Rapić (Sr) je premagal Verbošta (SI) po točkah, Mladjan (BH) Dakića (H), Djuzdi (Sr) Perka (SI).

Popoldne so se borbe nadaljevale, in sicer v

polteški kategoriji: Kovačević (BH) je premagal Posleka (H), Blatnik (SI) Verešbaranjija (Sr), Furlani (T) Fišerja (SI), Čuk I. (BH) pa se je predal brez borbe Palatinuš (H), ker je bil poškodovan;

teška kategorija: Verona (T) je premagal Miletića (BH) v 2. minuti s tušem, (Sr) pa Pirherja (SI) tudi s tušem. Borbe se nadaljujejo.

Hrvatska liga

Zagreb, 29. dec. Danes sta bili v hrvaški ligi odigrani dve tekmi. V Varaždinu je domači Tekstilac premagal Slavena iz Borova, v Sisku pa domači Naprijed Proleterja iz Belišća. Rezultati tekem so bili:

Tekstilac : Slaven 4:0 (1:0), Naprijed : Proleter 4:1 (1:0)

Lestvica je sedaj naslednja:

Metalac	8	7	1	0	24:6	15
Tekstilac	8	4	2	2	19:6	10
Split	8	5	0	3	19:11	10
Slaven	8	4	1	3	11:15	9
Naprijed	8	3	2	3	9:14	8
Zagreb	7	4	1	2	17:10	7
Udarnik	7	2	1	4	5:10	5
USO Pola	8	1	1	6	7:1	3
Proleter	7	0	1	6	7:26	1

NEPRIČAKOVANA ZMAGA LJUBLJANSKIH IGRALCEV KOŠARKE NAD ZAGREBČANI

Ljubljana, 29. decembra.

Včeraj so imeli igralci in igralke košarke FD Enotnosti iz Ljubljane zopet priložnost pokazati svoj napredek. Člani in članice Enotnosti so se pomerili s FD Zagrebom, mladinci pa s FD Triglavom iz Ljubljane.

FD Enotnost : FD Triglav 28 : 4

Moštvi sta predvajali lepšo igro kakor pozneje njihovi tovariši. Igralci Enotnosti so imeli igro v svojih rokah in so se njihove smotrne kombinacije končavale z lepimi meti na koš. Mladina Triglava ima dosti smisla za igro, pozna pa se ji, da premalo vadi. Košarka je naporna igra in zahteva mnogo časa za vadbo. — Mladini moramo dati vso možnost za vadbo borbenih, skupnih iger, med katerimi košarka prav gotovo vsebuje vse zaželene lastnosti.

Tekmo je dobro sodil Miloš Kosec.

FD Zagreb : FD Enotnost 20 : 18 (13 : 12)

Po živahni in tehnično dobri igri so zmagale rutinirane zagrebške igralke, ki so bile fizično precej močnejše od svojih nasprotnic, kar pa so igralki Enotnosti nadoknadile s požrtvovalnostjo in odpornostjo. Rezultat tekme lahko smatramo za uspeh domačih igralk, kajti ženska ekipa FD Zagreba je ena najboljših moštev na Hrvaškem. V moštvi FD Enotnosti so nastopile nekatere nove igralke, ki so pravkar zaključile dvo-mesečni tečaj za začetnice in pokazale mnogo smisla za skupno igro brez egoističnih akcij. Tudi ostale igralke so se pokazale v najboljši luči in so v mnogočem napredovale. Posebno v metih na koš so bile enakovredne, če ne boljše od Zagrebčank.

Tekmo je sodil objektivno mladi sodnik Minda Breznik.

FD Enotnost : FD Zagreb 24 : 15 (14 : 8)

Za glavno tekmo večera je bilo veliko zanimanja in se je zbralo na balkoni telovadnice na Taboru okoli 300 gledalcev, ki so z velikim zanimanjem sledili tekmo med prva-

kom Slovenije in FD Zagrebom, zmagovalcem nad FD Mladostjo.

Igra je bila polna lepih kombinacij in metov na koš. Gostje so se predstavili v najboljši luči. So simpatični mladi igralci, med katerimi smo opazili tudi nekaj reprezentativcev. So visokih postav in izredno borbeni. Igrali so sistem pokrivanja (vsak pokriva svojega igralca), domači pa so igrali tako imenovani »blok« sistem. Že v prvih minutah je bilo opaziti rahlo premoč Enotnosti, ki se je zlasti odlikovala po sigurnejših metih na koš. Sistema, ki sta jih moštvi izbrali sta taka, da je malo možnosti za mete žoge iz

bližine v koš. Domačini so se prvi zanašali in s sigurnimi meti na koš iz večje razdalje povečavali rezultat. Gostje so vse preveč kombinirali in skušali vedno priti pod koš, kjer pa jim je »blok« preprečil vsak poizkus meta na koš iz bližine. V današnji tekmi je bilo nekaj košev doseženih s polovice igrišča, kar da slutiti, da se je moštvo Enotnosti za tekmo dobro pripravilo. Tekmo je sodil Minda Breznik, ki pa je bil preveč popustljiv.

Za FD Zagreb so igrali: **Wolfer, Painić, Kobali, Belec, Dolenc, Javor, Dasović, Škrgetič, Sever.**

Enotnost je nastopila v naslednji postavi: **Kosec, Cigler, Mravlje, Fugina, Škerlj, Olivieri, Supančič, Škerlep, Steiner, Serbec**

Daviscov pokal se vrača v Ameriko

Melbourne, 28. dec. Finalno srečanje za Daviscov pokal med Združenimi državami Amerike kot letošnjim zmagovalcem v predtekmovalju za Daviscov pokal in Avstralijo, ki ga je imela že od 1939. leta, se je začelo 26. decembra.

Prvi dan tekmovalja so ameriški igralci tenisa slavili kar dvojni zmago. V prvi igri posameznikov je Schröder premagal najboljšega avstralskega igralca Bromviča po težki in dramatični borbi v 5 setih z rezultatom 3:6, 6:1, 6:2, 0:6, 6:3, kar je bilo veliko presenečenje tega dvo-boja. V drugi igri je najboljši ameriški igralec tenisa in letos sploh najboljši na svetu John Kramer premagal Dinny Pailsa po težki borbi v 3 setih z rezultatom 8:6, 6:2, 9:7.

Včeraj se je tekmovalje nadaljevalo z igro parov Ameriški par Kramer-Schröder je premagal avstralski par Bromwich-Quist v 3 setih z rezultatom 6:2, 7:5, 6:2.

Z rezultatom 3:0 so Američani že po drugem dnevu postali zmagovalci in zopet osvojili Daviscov pokal. V preostalih dveh igrah posameznikov, ki se igra v ponedeljek 30. decembra, lahko Avstranci samo rešijo svojo čast, ne pa več pokala, ki so ga osvojili 1939. leta v Bostonu z zmago 3:2 nad Združenimi državami Amerike.

Tekmovalja za Daviscov pokal so se začela leta 1900., in sicer kot dvojboj ZDA:Anglija. Z letošnjo zmago v Melbourneu je Amerika trinajstič

osvojila Daviscov pokal. Zmagovalci v dosedanem tekmovalju za Daviscov pokal so bili:

ZDA: 1900, 1902, 1913, od 1920 do 1926, 1937, 1938 in 1946. leta;

Avstralija: 1907, 1908, 1909, 1911, 1917, 1919 in 1939. leta;

Anglija: 1904, 1905, 1906, 1912, 1933, 1934, 1935 in 1936. leta;

Francija: 1927, 1928, 1929, 1930, 1931 in 1932. leta;

Tekmovalje se ni vršilo: 1901, 1910, od 1915 do 1919 in od 1940 do 1945.

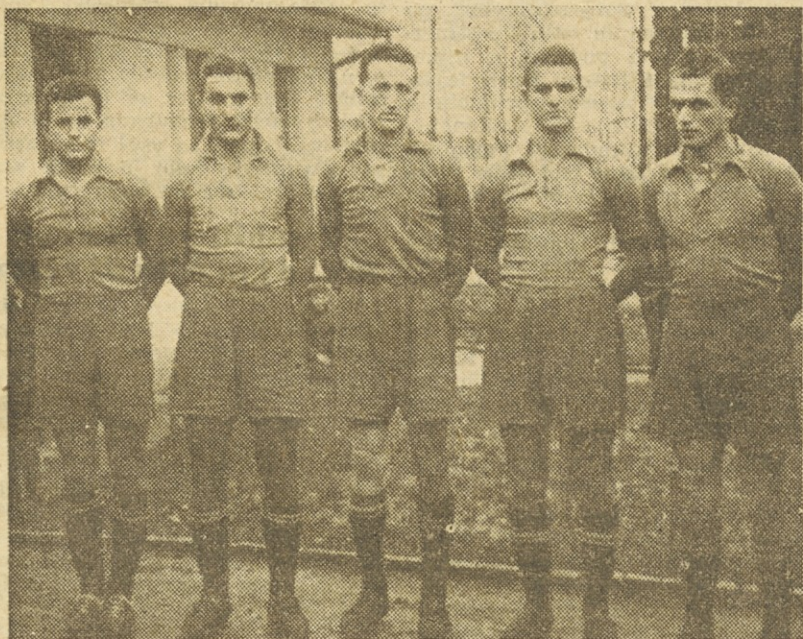
Na ta način so bila tekmovalja za Daviscov pokal dosedaj prirejena 34 krat. Zmagali so ZDA 13, Anglija 8, Avstralija 7 in Francija 6 krat.

Polet : Enotnost 4 : 3 (3 : 0)

Še ena zmaga jugoslovanskih nogometašev

Beograd : Severna Francija 2:1 (2:0)

Zmagoviti napad nogometne reprezentance Beograda, ki je navdušila Francoze. Od leve proti desni: Tomašević, Mitić, Sandić, Bobek in Mihačević

Leto 1946, ki je bilo bogato po nastopih in uspehih naših fizikulturikov tako doma kakor v inozemstvu, je za našo fizikulturo zaključeno s trikratno zmago naših nogometašev v Franciji. Po lepi zmagi nad reprezentanco Pariza (4:2) in visoki zmagi (15:0) naše sindikalne reprezentance nad francosko, je sledila še tretja zasluzena in značilna zmaga (2:1) beograjske reprezentance nad reprezentanco Severne Francije, ki jo lahko smatramo za reprezentanco francoske republike. Skupni rezultat 21:3, dosežen v treh tekmah, je velik uspeh jugoslovanskih nogometašev, ki predstavlja odličan zaključek zelo uspešne sezone, ne samo doma, ampak tudi v tujini, uspeh ne samo nogometa, ampak vsestranski napredek jugoslovanske fizikulture.

Jugoslovanski nogometaši so bili zaradi svojih zmag nad reprezentanco Pariza in sindikalno reprezentanco Francije pred svojo tretjo tekmo predmet splošne pozornosti francoske javnosti in komentarjev njihovega tiska. Njihov tretji nastop v Lilleu so pričakovali v vsej francoski športni javnosti z ogromnim zanimanjem. Odgovor na vprašanje, ki so ga postavljali francoski nogometni strokovnjaki, je bil pozitiven za Jugoslovane, ker so Tičovi nogometaši, kakor jih naziva francoski tisk, dokazali tudi tretjič, da so boljši od svojih francoskih tovarišev. Božična zmaga 2:1 nad reprezentanco Severne Francije pomeni velik uspeh reprezentance Beograda in obenem potrditev dosedanjih rezultatov ter pozitivnih mnenj francoskih strokovnjakov. Zmaga v Lilleu je izvojevana popolnoma zaslužno po zelo težki in ostri borbi. Jugoslovani so bili utrujeni od potovanja in prejšnjih dveh nastopov, poleg tega je bil še teren v Lilleu zelo težak, nasprotnik bojevit in preoster, stremeč po rehabilitaciji za vsako ceno.

V začetku je nasprotnik poskušal diktirati svojo igro beograjski reprezentanci, zaradi česar je bila igra zelo živahna. Prvi gol je padel v 17. minuti. Malo pred tem je Mrkušić sijajno rešil svoja vrata z odbitjem žoge v kot, nakar je sledil kot za Beograd, ki ga je izvedel Mihačević. Žogo, odbito od vratarja, je Mitić v zaletu odbil z glavo in dosegel prvi gol za Beograd. Tudi drugi gol je dosegel Mitić. V 30. minuti je Čajkovski podal žogo Mitiću, ki je z 20-m z močnim strelom dosegel neubranljiv gol.

V drugem polčasu so francoski

igralci igrali z vso ostroostjo, tako da je bil potek igre zelo razburljiv. V 9. minuti je žogo, ki se je odbila od Mrkušića, najboljši francoski igralec, leva zveza Tempovski, poslal v prazna vrata. Nevarne napade domačinov so naši igralci hitro odbili in do konca tekme prevladovali na igrišču. Medtem pa napad, posebno Tomišević, ni izkoristil nekoliko zrelih prilik.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

reprezentanca Beograda: Mrkušić, Brozović, Stanković, Čajkovski, Horvat, Simonovski, Tomašević, Mitić, Sandić, Bobek, Mihačević;

reprezentanca Severne Francije: Darouit, Jedrejacques, Ourbanjac, Levandovski, Prevost, Carré, Deleglise, Barate, Gravat, Tempovski, Lechantre.

KONČAN JE PRVI DEL DRŽAVNEGA PRVENSTVA V BOKSANJU

V ponedeljek 23. t.m. je bil končan v dvorani Radniškega doma v Zagrebu prvi del prvenstva FLRJ v boksanju. Državni prvaki v posameznih kategorijah so postali:

v preseno lahki: Jozić (Hrvatska), v polsrednji: Barković (Hrvatska), v poltežki: Bogdanović (Srbija).

Mladen Jozić, čeprav je bil brez pravega treninga, je zaslužno dosegel naslov državnega prvaka v hitri zmagi nad izkušenim in odporim predstavnikom Srbije Djulajem. Posebno imponzanten je bil napad Jožića v I. kolu, ko je trikrat virgel Djulaja pred sebe in je bilo videti, da bo dvoboj kmalu končan. Toda

nasprotnik si je v nadaljevanju toliko opomogel, da Jožiću ni uspel hiter obračun in je zmagal po točkah.

Barković in Džepina sta nudila najtršo borbo, polno izkušenj. Zmagal je hitrejši in okretnejši Barković, toda Džepina je pustil zelo dober vtis. Zastopnik Slovenije Ažman, ni mogel preprečiti izkušenejšemu in močnejšemu zastopniku Srbije Bogdanoviću, da ne bi zaslužno dosegel naslov državnega prvaka.

Prvenstvo v ostalih štirih kategorijah (bantamu, lahki, srednji in težki) bo v soboto 4. in v nedeljo 5. januarja v Novem Sadu.

Reprezentanci madžarskih in ljubljanskih železničarjev, ki sta igrali obožiču prijateljsko tekmo v Ljubljani, katere rezultat je bil 2:2

Ob zaključku drugega letnika

Z današnjo številko zaključujemo drugo leto izdavanja »POLET-a«, tednika za fizikulturo. Vsak čitatelj našega lista je v tem drugem letu izhajanja moral priznati, da je glasilo Fizikulture zveze Slovenije v mnogočem ustreglo njegovim željam, čeprav zaradi raznih ovir še ni doseglo svoje končne vsebine in oblike.

Predvsem smo stremeli za tem, da bi kljub izrednemu povečanju izdatkov za dopisnike in tisk, izhajal »POLET« že v ponedeljek, kot ostali fizikturni tedniki v Jugoslaviji. Od petka smo napre. dovali najprej na sredo, v drugi polovici leta pa v dveh številkah celo na nedeljo zvečer, kar pa zaradi preobremenitve delavcev nismo mogli oddržati in končno obstali pri ponedeljku popoldne. V tej dobi, ko je »POLET« izhajal namesto na 4 na 8 nekoliko manjših straneh, smo uspeli priobčiti že v ponedeljek prav vse važnejše nedeljske dogodke iz Jugoslavije in tudi nekatere vesti iz tujine. Morda se je temu ali onemu zdel ta napredek nepomemben in lahko dosegljiv, toda kdor bi z nami ves ta čas sodeloval v borbi za čim večjo izpopolnitev nedeljskih poročil, kakor tudi za strokovno in drugo poročevalsko službo ostalih strani našega lista, ko je bilo treba postaviti vse na novo, — saj v izdajanju fizikturnega lista v Sloveniji nismo imeli skoraj nobene tradicije — bi priznal, da je bilo veliko storjenega in še več žrtvovanega. S tem pa nikakor ni rečeno, da bo »POLET« ostal tak kot je sedaj. Že z novim letom bomo ponovno izboljšali vsebino in tudi obseg. Namesto na 8 straneh bo izhajal na 12, ne vstvejši strokovno prilogo »Vodnik«, ki bo od sedaj naprej vse češče dopolnjevala »POLET«. Kljub tej povečavi bo ostala cena ista kot do sedaj. Posebno pozor-

nost bomo odslej posvečali rubrikama »Tehnika in šport« ter ZREN-u, ki je osnova našega tekmovanja. Tudi poročilom z našega podeželja, planinstvu, fizikulturi v ZSSR in nedeljski kroniki, tako domači kot tuji, bo na razpolago dosti več prostora kot do sedaj. Da bo »POLET« še bolj pester, bo tiskan v dveh barvah, v začetku sicer samo ob važnejših prilikah, pozneje pa stalno. Tako bo postal »POLET« nepogrešljiv pripomoček vaditeljem naših društev in aktivov po vaseh, tovarnah in šolah.

Prav zaradi vsebinskega izboljšanja in tehnične izpopolnitve je število naročnikov in čitateljev »POLET-a« v tem letu močno naraslo, čeprav še ni doseglo tistega števila, ki bi ga moralo z ozirom na razvoj fizikulture v LR Sloveniji. Kljub temu pa, da smo našim čitateljem v marsičem ustregli in s tem znatno zvišali stroške pri izdajanju, se nekateri ne zavedajo svoje dolžnosti, da bi točno in o pravem času poravnali naročnino. Tistim, ki res ne morejo plačati naročnine skupaj za celo leto, priporočamo, da jo poravnajo za vsak mesec posebej, kar jim gotovo ne bo povzročalo posebnih težkoč. Zavedajo naj se, da bo »POLET« tem boljši, čim več sredstev bo imel za izpopolnitev.

Ob zaključku čutimo še dolžnost, da poudarimo veliko razumevanje in se zahvalimo za podporo, ki jo je bil naš list kot glasilo Fizikulture zveze Slovenije deležen pri naši ljudski oblasti, ki je v veliki meri omogočila izdajanje. Z njim so bile uresničene želje slovenskih fizikulturikov, ki so si že od nekdaj želeli imeti svoje glasilo, kar pa ob nerazumevanju in nezanimanju oblasti predaprilske Jugoslavije ni bilo izvedljivo!

Uredništvo in uprava.

RAZDELITEV SMUČARSKÉ OPREME DRUŠTVOM IN AKTIVOM

FZS, smučarski odbor, je razdelil od Ministrstva za industrijo nakazano količino čevljev društvom in aktivom v razmerju, ki jo je smatral z ozirom na razpoložljivo količino in z ozirom na doseženo delavnost smučarskega odseka društva za primerno. Glede smučarstva smo napetili vsa društva direktno na Fizikturni magazin v Ljubljani ali na zadrugo Elan, Zgoše, ki je obveščena, da bo skušala društvom v najširši meri ustreci. Na žalost nismo uspeli dobiti blaga za hlače in volno, zaradi česar si morajo člani sami pomagati in izkoristiti industrijsko potrošniško nakaznico, kakor nas obvešča ministrstvo trgovine. Trenutno more dati naš odbor nekaj nakazil tekmovalcem in sodnikom za vetrne jopiče, podložene s kožuovino, katere je prejel Fizikturni magazin za smučarski odbor FZS. Društva naj zahtevajo te jopiče preko FZS s poimensko navedbo reflektanta.

FZS, smučarski odbor

Naročajte se na POLET!

(Nadaljevanje s 3. strani.)

in šport«, si je nadelo nalogo popularizirati tehnične panoge s predavanji, tečajji, praktičnim poukom in delovnimi akcijami. Po vsej Sloveniji bomo organizirali krožke sekcije, v katere bomo pritegnili tovariše, ki imajo veselje do tehnike. V zvezi z društvom inženirjev in tehnikov in strokovnjakov iz raznih obratov, ustanov in podjetij, bomo priredili že čez zimo vrsto zanimivih predavanj in tečajev.

Odbor »Ljubiteljev tehnike« v Ljubljani bo organiziral v vseh krajih Slovenije iniciativne sestanke, kamor vabimo že sedaj vse, ki se zanimajo za tehniko in cenijo splošni napredek FLRJ.

Ing. L. Tomori

Ali bodo igrali v Sovjetski zvezi še boljši nogomet?

Kako se bo končala prihodnja tekma ZSSR : Anglija?

Nogomet se je v Sovjetski zvezi po vojni močno razširil. Igrajo ga na samo po velikih mestih ampak tudi na podeželju, tako v evropskem delu kot na Daljnem Vzhodu, Sibiriji, Srednji Aziji ali Zakavkazu. Stari nogometni kolektivi se razširjajo in povečujejo število aktivnih igralcev. Nastajajo pa tudi popolnoma nova društva kot užhorodski Spartak, sverdlovski Dinamo, tbilisjska Kri-la Sovjetov, ki že pri prvih nastopih presenečajo z dobrimi rezultati.

V Sovjetski zvezi igrajo nov zelo ognjevit sistem, pri katerem so z oziranjem na prejšnji način igre zelo povečali tempo. Do nedavna je bil ta novi sistem samo privilegij nekaterih vodečih društev, danes pa ga igrajo že vsa društva, s čimer je povprečna stopnja sovjetskega nogometa zelo napredovala, kar ima obremen za posledico natančno obdelavo novega sloga do najmanjših podrobnosti.

Ob gostovanju moskovskega Dinama v Angliji so pisali angleški časopisi: »Rusi so presenetili z inteligenco igre, odlikujejo se z izredno individualno tehniko in bodo brezdvomno ustvarili odlično moštvo, če bodo svoje akcije napravili še hitreje.« To je bilo leta 1945 in od takrat v Sovjetski zvezi izpopolnjujejo od tekme do tekme slog igre.

Pri tem je treba zlasti vpoštevati taktično stran sovjetske igre. Neobičajne uspehe je dosegel napad, v katerem igralci nepričakovano menjajo svoja mesta. Za to imajo svoj poseben naziv — sistem »dvojnega centra«. Pri njem so 4 napadalci porinjeni daleč naprej in poskušajo prodreti nasprotnikovo obrambo, dočim se ena zveza zadržuje bolj zadaj in s pregledom vzpostavlja pomembno kombinacijo. Pri moskovskem Dinamu igrajo to vlogo Solovjev in Karcev, pri CD, KA Fedotov in Nikolajev, pri Torpedu Ponomarev in Zarkov, pri tbilisjskem Dinamu pa Pajčadze in Berežnoj. V začetku je slavil ta sistem napada velike uspehe, kajti branilci, ki so bili navajeni le na lastno obrambo, niso mogli zadrževati hitrih istočasnih napadov štirih napadalcev in še hitreje zamenjave njihovih mest.

Obenem z izpremembo napadalne igre se je ustalil tudi nov sistem igre krilcev. En krilec je takorekoč »prilepljen« na napadalce in tvori tako šestega napadalca. Drugi je pomaknjen daleč nazaj, tako da igra vlogo tretjega branilca. Mnogi sovjetski strokovnjaki pa niso zadovoljni s tako igro krilcev in predlagajo harmonično sodelovanje vseh treh krilcev, to pomeni, da streme za tem, da bi mogli vsi krilci v ugodnem trenutku enako močno napasti, kakor tudi v nasprotnem primeru enako učinkovito braniti nasprotnikov napad.

Razmeroma najbolj pereče vprašanje predstavlja obramba. Značilno je, da so branilci najstarejši igralci v moštvi in sovjetski trenerji, da ne bi riskirali, nočejo postavljati za branilce mlade in hitre igralce. To pa je vsekakor napaka, kajti mlad, hiter in energičen igralec se lahko uspešneje zaustavlja in kljubuje hitrim nasprotnikovim napadom.

Novi sistem napadalne igre je prisilil branilce, da so opustili zastarelo osebno obrambo in prešli k mnogo prožnejši »konski« obrambi. Kar posebno olajšuje nalogo obrambe je to, da igrajo napadalci pri tem sistemu omejeno število variant, tako da znajo branilci že po nekaj tekmah slog igre nasprotni-

kovih napadalcev in niso presenečeni z nepričakovanimi kombinacijami. In prav to je tisto polje, na katerem se morajo sovjetski igralci še izpopolniti. Taka igra povzroča njihovim nasprotnikom po prvem srečanju precejšnje težkote, toda če vzamemo v poštev, da bodo sedaj sovjetska moštva vsečese gostje mednarodnih igrišč, bo tujim strokovnjakom dana možnost, da bodo do podrobnosti analizirali sovjetsko taktiko in skušali najti orožje proti igri, ki bi se omejevala samo na določeno število stalno ponavljajočih se kombinacij in izprememb še tako popolnega sistema.

Milijon nogometašev v ZSSR

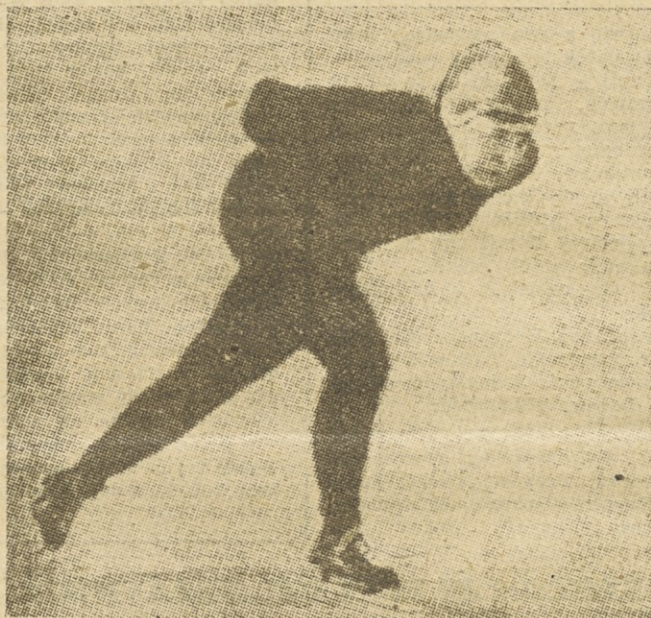
V Sovjetski zvezi je že 1.000.000 nogometašev. Do leta 1948. pa bo tudi 200.000 nogometnih moštev. Prav zaradi tega ni nikakega dvoma, da je postal nogomet v Sovjet-

sli zvezi šport štev. 1. Za več kot 1.000.000 sovjetskih športnikov je postal nogomet najljubša športna panoga med počitkom. Sovjetska moštva tekmujejo v izredno dobro organiziranih tekmovanjih, začeni s prvenstvom Sovjetske zveze pa vse do nogometnih tekem posameznih industrijskih podjetij in njihovih posebnih oddelkov. Zlasti te vrste tekme so posebno priljubljene v velikih industrijskih kombinatih.

Vsako leto tekmuje 12 najboljših nogometnih društev Sovjetske zveze za državno prvenstvo in ista moštva se nato še udeležijo tekem za pokal ZSSR, v katerih nastopa vsega skupaj 500 moštev. Prva kola tekem za pokal so organizirana po oblasteh in zmagovalci oblasti stopajo v nadaljnje tekmovanje. 18 društev II. Sovjetske lige pristopa v to tekmovanje šele v semifinalnih krogih, dočim vstopijo poedina ligina moštva šele v zaključku tekmovanja.

DINAMO PRVAK MOSKVE V BOKSU

Na prvenstvu Moskve v boksanju je zmagalo moštvo Dinama, ki je premagalo osmorico boksarjev Piščevika s 14:8; Trudovije rezervi s 13:11 in Staljinec s 16:5. Mejednov boksar Trudovih rezerv, je premagal prvaka ZSSR Avdjevjeva.

Svetovna rekorderka v hitrostnem drsanju, športni mojster T. Karelina (ZSSR) na treningu

Norveške priprave za olimpijske igre

Norvežanom povzročata največ strahbi udeležba v alpskih disciplinah. Zato delajo mrzlično na tem, da bi izobrazili najmanj 100 trenerjev za alpsko smučanje in jih razporedili po deželi. Za to zmo bo prirejenih 7 večjih tekem v smuku, dočim bodo v slalomu posvečali vso pažnjo številnim in neprestanim treningom. Največjo senzacijo je vzbudila objava, da bo ob holmenkollmskih skakalnih tekmah prirejena tekma v slalomu, za katero je daroval »Kandahar klub« pokal. Prireditelj je isti, ki organizira Holmenkollmske tekme že 50 let in ki ga smatrajo za najbolj konzervativno društvo, ki odklanja vsake »novotarije«. Skrb za ponovno pridobitev norveškega prvenstva pa je povzročila, da so se Norvežani preokrenili v svojih naziranjih in da posvečajo danes edino pažnjo položaju norveškega športa. Ako vpoštevamo, da šele Norveška samo danaj več kot 6 milijonov prebivalcev in da bo letos tekmovala tudi na vseh večjih prireditvah v Evropi in Ameriki, si lahko predstavljamo, kolikšne vsote žrtvujejo samo za smučanje! Za treniranje v alpskem smučanju je poverjen Einar Bergsland s pomočniki Per Fossum (znan iz Planice), Kjelleom Borgom Andersonom in Mariusom Eriksonom. Zenski trening bo vodil Leila Schou Nielsen in

Sonja Bernhardsen. Sigmund Ruud in Fred Holmsen pa sta poverjena za izdajo strokovne smučarske učne knjige za alpske discipline. Morda so te velike izpremembe v naziranju norveških uradnih krogov značilne tudi za izpremembo njihovega stališča do smučarskih poletov?!

»Sledj smučj orjejo svet«

Slavni smučarski skakalec Sigmund Ruud je pod gornjim naslovom napisal knjigo o smučanju, ki naj bi posebno koristila smučarskim tekmovalcem. Pisec knjige opisuje čar norveške zime in resničnost

tamkajšnjega športnega življenja, ki razodeva izredno popularnost smučanja na Norveškem. V knjigi piše Sigmund Ruud tudi o Planici, na kateri je vzplamtel prvi boj za svetovni rekord in polete na njej še vedno imenuje »neljudski šport«. Kot se vidi, se Sigmund Ruud še vedno ni sprijaznil z dejstvom, da ni njemu prvemu uspelo preleteti na smučeh 100 m, ker se ta lovec za rekordj naenkrat zavzema, da bi bilo smučanje »šport za vse« in ne samo za rekorderje, česar planiška skakalnica prav nič ne preprečuje.

Izgubili so tekmo, ker so jim odnesli vrata

Nekaj izrednega se je pripetilo igralcem hazene v Postrelmovu na Češkoslovaškem. Domači so igrali z moštvom Uničova za prvenstvo in vodil v igri z 7:55. Nenadoma pa so »nezadržljivi« nogometni gledalci vdrli na igrišče in odnesli z nje-ga hazenista vrata, kajti tekmo v hazeni so igrali na nogometnem igrišču. Tekma se je namreč začela z zamuho in je zato ovirala začetek nogometne tekme. Tako so domači igralci hazene brez svoje krivde izgubili tekmo z 0:6...

BETZOVA POJDE MED PROFESIONALE?

V Capetown je prispela z letalom skupina ameriških teniskih profesionalov. Med njimi so: Budge, Rigs, Welby itd. Njihov menažer Harris je izjavil, da se dogovarja z zmagovalko letošnjega wimbledonskega turnirja in prvakinjo ZDA Paulino Bettzovo za prestop med profesionalne.

NORVEŽANI SO NAPISALI KNJIGO O DRSANJU

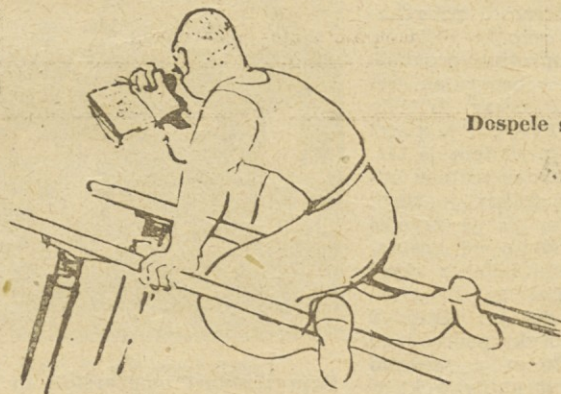
Norveška drsalca A. Andersen in G. Haraldsen sta napisala knjigo »Hitrostni drsalni šport«. Knjiga vsebuje bogate izkušnje norveških hitrostnih drsalcev, ki drže večino svetovnih rekordov.

NOVA NADA FRANCOSEKIH SMUČARJEV

Francozi so že izbrali za državno moštvo kandidate, ki so: tekmovalke: Jacqueline Martel, Dominique in Jaqueline Mouffler, Andree Tournier, Marcelle Chevalier. — Tekmovalci: Georges Panisset, Désire Lacroix, Maurice Sanglard, Léon Zvaneski, Maurice Viard in Louis Raunel, Jočim je Squiambol, ki je bil tudi imenovan za kandidata v reprezentanco, sodelovanje odklonil in se vrnil v Chamonix, kjer bo nadaljeval svoje udeleževanje kot smučarski instruktor.

PREDOLIMPIJADA V ST. MORITZU

Pravkar so izšla iz tiska vabila za tekme »Belj trak St. Moritz«, ki so razposlana na vse zveze, članice FIS-e. 6. februarja bodo tekme na 50 km za »St. Moritz Challenge Cup«, 7. febr. smuk, 8. febr. na 18 km, 9. dopoldne slalom, popoldne skoki na olimpijski skakalnici za pokal egiptskega kralja Faruka. V nordijski kombinaciji bo prejel zmagovalce pokal dr. Guta, v alpski kombinaciji pa »beli trak St. Moritz«.

Dospete so nove sestave...

(Iz »Rucha«, Praga)

SPORED ZIMSKEGA DELA ZA ZREN

Vseljudsko tekmovalce za fizikalni znak: »Za republiko naprej« (ZREN) zahteva v vsaki sezoni primerne vaje. Napačno mislijo tisti, ki smatrajo, da je z nastopom jeseni in zime nastal v fizikalni delavnosti odmor in da je sedaj doba, ko se ne da »delati«. Lahko se »dela« in še kako dobro in koristno, treba je samo delo prilagoditi vsestrano zasnovanemu programu ZREN-a. Ravno sedaj v neprijetni sezoni hladne zime naj se z rednim fizikalnim delovanjem učvrsti zdravje širokih slojev ljudstva, izboljšuje delovno sposobnost in povečuje obrambno moč. Fizikalniki morajo biti sposobni za delo in obrambo v vsaki letni dobi, torej tudi sedaj po zimi.

Oglejmo si zato naloge, ki jih lahko izpolnimo oziroma moramo izpolniti sedaj pozimi.

Iz prve skupine, ki je obvezna za vse tekmovalce lahko izpolnimo: 1. teoretični del — namen fizikulture v FLRJ; 2. teoretični del — higijena telesnih vaj; 3. temeljna telesna vzgoja z vajo moči za moške, vajo spretnosti za ženske ter vajo oblikovanja, za srebrni in zlati znak pa tudi redovne vaje; 4. pohod za vse kategorije tekmovalcev; 5. smučanje kot obvezna naloga za vse kraje, ki imajo sneg.

Od izpita brzine po prosti izbiri vsakega tekmovalca imamo: 6. hitrostno drsanje; od izpitov v vztrajnosti lahko izbiramo: 7. turistični izlet, 8. vztrajnostni tek na smučeh ali 9. vztrajnostno drsanje.

NOGOMET, ROKOMET, VAJE SPRETNOSTI NA TLEH...

V ostale je tudi 10. igranje nogometa izpit vztrajnosti, prav tako pa sta 11. rokomet in 12. met bombe panogi, ki ju moramo vaditi ob vsakem vremenu, čeprav bi namno dosegli težje kot poleti.

Pri vajah spretnosti iz 5. skupine nam ostanejo tudi v sedanjem zimskem času razne vaje: 13. vaje spretnosti na tleh, nazvane akrobatika; 14. orodna telovadba in sicer za ženske troboj (dvovišinska bradlja, gred in preskok čez kozo ali konja), za moške pa bradlja, gred in preskok čez konja; 15. od iger pride v prvi vrsti v poštev hockey na ledu, ki ga lahko igramo tudi v telovadnici, 16. odbojka ali 17. košarka.

Dočim je sabljanje izpit spretnosti in gibčnosti, sta boks in rokoborba izpita moči.

Toda vrnimo se zopet k snegu: iz skupine za dokaz poguma si lahko izberemo: 20. slalom; 21. spust ali — seveda samo za moške tekmovalce — 22. smučarske skoke na šolskih skakalnicah.

PRESKOKI, DIVGANJE UTEŽI, STRELJANJE

V telovadnici lahko izvajamo: 23. iz te skupine samo preskoke in skoke s telovadnega orodja ali 24. divganje uteži kot vaja za dokaz moči. Poleg teh nalog ZREN-a, ki omogočajo bogato zbirjo raznovrstnega dela so še druge, ki jih lahko delno izvajamo ravno sedaj v zimski sezoni dela. Za uspešno streljanje s puško je treba teoretičnega znanja v spoznavanju orožja, balistike in predpisov tekmovalstva. Vse to lahko uspešno izvedemo ravno sedaj v zimskih mesecih. Poleg tega je priporočljivo, da se kolikor je možno propagira učenje sestave motorjev raznih kategorij, ker bi bilo idealno, da bi velik odstotek

fizikalnikov postal sposoben za vozače traktorjev, avtomobilov, motociklov in drugih gibljivih strojev. ZREN zahteva od nas uporno in vztrajno delo v korist splošnega napredka domovine!

Vsi dobro vemo, da za vse te panoge niso v vseh krajih enaki pogoji udejstvovanja. Ponekod nekatere od teh panog sploh ne bodo mogli gojiti, ker zaenkrat še nimajo potrebne opreme, igrišča in orodja ali strokovnega vodstva. Toda prednost tekmovalstva za ZREN je ravno v tem, da nam vedno omogoča, da komplicirane in dražje oblike dela zamejamo z enostavnejšimi in vsem pristopnimi, tako da vsak, tudi najskromnejši fizikalni aktiv, lahko najde v tej bogati izbiri tisto, kar more brez večji težoč in investicij takoj brez oklevanja začeti in izvesti.

Na primer: pohod na 10 km za mladino do 18 let, 15 km za ženske in 20 km za moške tekmovalce ne zahteva nobenih posebnih naprav, nobene posebne opreme, je pa

zato zelo koristen za uvod vsakega zimsko-sportnega delovanja.

Ledu je pozimi dovolj na raznih krajih naše ljudske republike. Prav tako je tudi dosti drsalcev. Treba je le vse te drsalce organizirati in jih naučiti hitro teči po ledu, da bodo sposobni doseči normo v brzini ali vztrajnosti. Vsekakor je tudi treba, da se vaška mladina nauči smučati. Teči pozimi na smučeh po valovitih obronkih naših krasnih planin, po širokih planjavah in po strminah ni samo nezamenljiv užitek ampak tudi zelo koristna veščina, ki je v pretekli vojni proti fašizmu v veliki meri pripomogla ofenzivnim akcijam sovjetskih borcev, ki so uporabljali cele armade smučarjev z veliko sposobnostjo gibanja na terenu, ki je oviral okupatorja. Biti smučar je predpogoj, da boš pozimi dober borec in to je želja vsakega našega fizikalnika!

Bodimo pozimi in poletj enako marljivi fizikalniki!

(Po »Narodnem sportu«)

Zagrebski hockeyisti se pripravljajo

Takoj z nastopom prvega zimskega mraza so začeli zagrebski hockeyisti z vnetimi predpripravami za bližajočo se sezono. Ker je živo srebro nekaj dni stalno pod ničlo, so igralci tega priljubljenega športa v Zagrebu pripravili že vse potrebno in čakajo le primerne trenutke, da se podajo na

kakor tudi manjše skupine pod nadzorstvom vaditeljev že pridno vadijo. Letošnje hockeysko sezono pričakujejo zagrebski z velikim optimizmom.

Kot najboljšo društvo slovi vsekakor odlična celota prvega moštva OSFD Mladost. Zbrani so vsi že znani igralci, pojačani z nekaterimi po-

Pohod za ZREN v Lescah

Fizikalno društvo Lesce je imelo 22. decembra pohod za ZREN. Kljub temu, da je bil velik mraz, se je pohoda udeležilo 98 % prijavljenih, to je 50 % vsega članstva. Doseženi so bili dobri rezultati.

ZA ZLATI ZNAK: prvi trije so bili Šuštaršič, Vogelnik in Legat s časom 2 uri 5 minut;

ZA SREBRNI ZNAK — moški: Snaj Franc in Vovk Franc 1 uro 49 minut, Prešeren Franc 1 uro 53 minut; ženske: Rozman Milica in Kavčič Anica 1 uro 42 minut, Torkar Iva 1 uro 46 minut;

ZA BRONASTI ZNAK — moški: Majstrovic Ivan 2 uri 5 minut; ženske: Rogac Mara in Toter Pepca 1 uro 42 minut; Fink Minka 1 uro 46 minut;

ZA MLADINSKI ZNAK — mladinci: Jeglič Zdravko 1 uro 15 minut, Triplat Janez 1 uro 23 minut, Zupan Joža 1 uro 23 minut; mladinke: Justin Nada, Magdič Pavla in Zupan Anica 1 uro 37 minut.

Sporod zimskih olimpijskih iger 1948

S mučanje: tek na 18 in 50 km, skoki, sestavljene tekme, smuk in slalom za moške in ženske, kombinacija, slalom posebej, štafeta 4x10 kilometrov.

Drsanje: hitrostno na 500, 1500, 5000 in 10.000 m, umetno drsanje moških, žensk in parov.

Hockey na ledu: 20—25 tekem po številu udeležencev.

Bob: dvojke, četvorke in skeleton. Vojaški peterboj: tek na 12 km, smuk, streljanje, borjenje in jahanje.

Svečana otvoritev bo 30. januarja, svečani zaključek pa 8. februarja.

Švicarski olimpijski komite je že določil vse delovne odbore, ki so pričeli poslovati.

sodimo, da se bo tudi hockey na ledu sčasoma popolnoma udomačil in v veliki meri približal množičnosti.

To velja še posebno za nadvse marljive srednješolce, ki predvidevajo letos prvenstvo z desetimi moštvi. V začetku januarja bodo začeli s svojim prvenstvom, po končanem tekmo-

Moštvo zagrebske Mladosti, lanski hockeyski prvak Hrvatske. Od leve na desno: inž. Tomić, Welner, Pfaff, David, Uršič, Vrančić, Donoval, Mirtl, Miočka, inž. Stipetić

ledene ploskve zagrebskih igrišč. Za razliko od lanskega leta, ko so barve zagrebskega hockeya zastopali le društvi ZOFD Mladost in FDS Akademičar, bodo v letošnji sezoni nastopali razen dveh moštvev OSFD Mladosti, ki je nastal s fuzijo Mladosti in Akademičarja, tudi moštvi FDK Dinama in FD Zagreba.

Igrišče, ki pa ne ustreza popolnoma potrebam zagrebskih hockeyistov in na katerem so lansko leto igrali vse tekme, je prostor na igrišču OSFD Mladosti ob Savi. Za letošnja tekmovalstva je predvideno, da se sposobijo še nekateri primernejši prostori kot igrišče na Šalati, ob Miramarški cesti in srednješolsko igrišče. FDK Dinamo namerava zgraditi moderno hockeysko igrišče na prostoru velikega dvorišča svojega društvenega doma na Titovem trgu.

Program letošnjih tekmovalstev zagrebskih hockeyistov je pester, toda večina terminov še ni točno določenih. Med ostalimi je predvideno tekmovalstvo za prvenstvo Zagreba in LR Hrvatske, ki naj bi se odigralo v januarju. V organizaciji mestnega odbora FISAH-a za Zagreb (bivši FOZ), je določen termin 4., 5. in 6. januarja za troboj mest Beograd-Zagreb-Ljubljana. V teku so tudi pregovori za srečanja z nekaterimi inozemskimi moštvi, od katerih bi prišli zlasti v poštev romunski hockeyisti.

Kljub temu, da igrišča še niso popolnoma urejena, tako posamezniki

samezniki, predvsem pa z zelo dobrim ljubljancanom Hočevarjem, ki studira v Zagrebu. Za Mladost bodo nastopali naslednji igralci: Welner, Donoval, Bosilj, Vrančić, inž. Stipetić, inž. Tomić, Hočevar, Miočka, David, Mirtl, Uršič in drugi. Moštvo vadija znana internacionalca inž. Stipetić ter inž. Tomić.

Razen dveh moštvev OSFD Mladosti, bodo v borbo posegli tudi igralci FD Zagreba. Jedro moštva tvorijo iskusi igralci, dočim je ostali del moštva sestavljen iz mlajših igralcev, ki bodo skušali nadomeščati znanje z borbenostjo in poletom. Pod vodstvom bratov Pfaff in Radoslava, je društvo zbralo lepo število igralcev (Bučar, Dolenc, Bučić, Wolfer in drugi), ki tvorijo razen gornjih povprečno celoto.

Četrto zagrebsko moštvo FDK Dinamo, bo nastopalo z novimi mlajšimi močmi, ki obetajo postati ob rednem urjenju izenačeno in borbeno moštvo.

Poleg zagrebskih moštvev bodo letos posegli v borbo za naslov hrvatskega prvaka tudi številna pokrajinska društva, od katerih so najmočnejša že znani FD Tekstilac iz Varaždina, FD Udarnik iz Karlovca ter verjetno tudi FD Naprijed iz Siska.

Razen goraj omenjenih društev, ki bodo veliko doprinesla popularizaciji hockeya, bo tekmovalo tudi veliko število drugih društev, po čemer lahko

Veliko izbiro

smučiči in stremen

kompletne opreme za nogomet, sabljanje, boks, namizni tenis in

PRAVKAR DOSPELO

zalogo telovadnih copat (cena 100—130 din), sank in ostalo športno in telovadno orodje —

nudi

Fizikalni magazin
LJUBLJANA, Mestni trg 10

ŠAH

Uspehi sovjetskih šahistov v letu 1946.

Velemojster Mihail Botvinnik

Leto 1946. bo ostalo v zgodovini sovjetskega šaha zabeleženo kot leto izrednih uspehov v mednarodnih srečanjih.

Na šahovskem turnirju v Helsinkih sta sovjetska šahovska igralca Ragozin in Lisicin z lahkoto osvojila prvi dve mesti, potem ko sta premagala najboljše finske šahiste.

Pozneje so na zanimivem turnirju, na katerem so sodelovali šahovski predstavniki Moskve in Pariza, zmagali moskovski šahisti z rezultatom 51,5:20,5 točke.

VELIKA ZMAGA NAD BRITANSKIMI ŠAHISTI

Za radijski dvoboj s Sovjetsko zvezo so se britanski šahisti temeljito pripravili. Kljub žilavemu odporu so sovjetski igralci premagali svoje nasprotnike z 18:6 točkam. Na tem mednarodnem tekmovanju so prvič sodelovale tudi ženske. Šahovski prvakinji Valentina Belova in Ljudmila Rudenkova sta v vseh štirih igrah premagali svoji angleški nasprotnici.

VELIK USPEH V GRONINGENU

V avgustu je pet sovjetskih velemojstrov z Mihailom Botvinnikom na čelu sodelovalo na velikem mednarodnem šahovskem turnirju v Groningenu. Botvinnik, ki si je osvojil prvo nagrado, je še enkrat dokazal, da je v resnici najboljši igralec na svetu, čeprav mu ta naslov v formalno še ne pripada. Na tem turnirju je drugo mesto zasedel holandski velemojster in bivši svetovni prvak dr. Maks Euwe, tretji pa je bil mladi sovjetski velemojster Smislov. Sovjetski igralci Flohr, Boleslavski in Ko-

tov so bili na tem turnirju med nagrajenci.

TUDI AMERISKI ŠAHISTI TEŽKO PORAZENI

Najpomembnejši dogodek letošnjega leta na mednarodnih šahovskih tekmovanjih je bil dvoboj med sovjetskimi in ameriški šahisti v septembru v Moskvi. Sovjetski mojstri so premagali svoje nasprotnike z visokim rezultatom 12,5:7,5 točke.

Mnogi inozemski šahovski strokovnjaki skušajo najti »skrivnost«, ki se skriva za zmagami sovjetskih igralcev. Govore o boljši tehniki, globokem znanju in dobrem otvoritvenem igranju sovjetskih mojstrov. Glavni razlog, ki je v največji meri pripomogel k uspehom sovjetskih šahovskih igralcev, pa je v resnici popularnost in razširjenost šaha v Sovjetski zvezi. Z državno podporo in s podporo delavskih sindikatov ter prosvetnih organizacij, je šah postal najpopularnejše sredstvo za razvedrilo v Sovjetski zvezi. S tem dobivajo sovjetski šahovski mojstri važno pomoč, mladi nadarjeni igralci pa vzpodbudo.

Treba je zabeležiti, da so na približno 20 glavnih šahovskih turnirjih v teku letošnjega leta sodelovali ne samo šahovski mojstri, ampak tudi igralci prve kategorije Sovjetske zveze in prvaki pokrajin in mest. Posebno zanimivo je bil turnir za mladinsko prvenstvo, za katerega je bilo treba organizirati na tisoče in tisoče šahovskih turnirjev po šolah.

Še boljše izglede imajo sovjetski šahisti za prihodnje leto. Odsek za šah v državnem Komiteju za fizkulturo in šport je na čelu z general-lajtnantom Vinogradovom izdelal širok načrt, ki predvideva znatno razširjenje šahovske literature. Velemojster Ragozin pripravlja knjigo o šahovskem turnirju v Groningenu, objavljene pa bodo tudi posebne publikacije o turnirjih z Zedinjenimi državami Amerike in Veliko Britanijo.

Šahovski učbenik za začetnike bodo tiskali v stotisoč izvodih. Računajo, da bodo prihodnje leto tiskali pol milijona diplom za igralce, ki spadajo v eno izmed petih službenih šahovskih kategorij v ZSSR. To pomeni, da najmanj pol milijona amaterjev redno sodeluje na turnirjih ali pa se udeležuje tekm v šahovskih društvih. To je glavni vir moči sovjetskega šaha, to je virec, iz katerega izhajajo novi mladi prvaki.

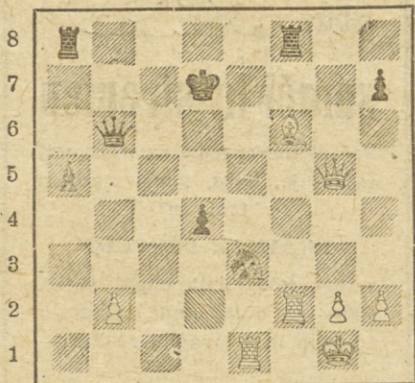
(Iz poročila šahovskega mojstra Judoviča.)

Partije polfinalov za prvenstvo ZSSR

LENINGRAJSKI POLFINALE

Beli: Bronstein Črni: Lewentisch (Končnica)

Partija Bronstein-Lewentisch, ki je potekala v obojestransko ostri borbi, je po 33 potezah prišla v naslednjo pozicijo:

Oba nasprotnika sta bila tedaj v hudi časovni stiski. Nista več zapisovala potez in sta premikala figure z hliškovito naglico.

V partiji je sledilo:

34. Dg5-g7+, Kd7-c6, 35. Lf6:d4, Tf8-f2, 36. Ld4:e3, Db6:b2, 37. Te1-c1+, Kc6-b5, 38. Dg7-b7+, Kb5-a4, 39. Tc1-c4+, Ka4-a3, 40. Le3-c1. Beli je uspel narediti kontrolno potezo in črni se je vdal.

TBILISKI POLFINALE

Beli: Pirchalava Črni: Ufimcev (Katalonska otvoritev)

1. d2-d4, Sg8-f6, 2. c2-c4, e7-e6, 3. Sb1-c3, d7-d5, 4. Sg1-f3, Sb8-d7, 5. g2-g3.

Ta poteza vodi igro iz damskega gambita v katalonsko otvoritev.

5... Lf8-e7, 6. Lf1-g2, d5:c4, 7. 0-0, 0-0, 8. Dd1-c2.

Neuspešna pozicija za damo. Botvinnik je v partiji s Laskerjem (Moskovski mednarodni turnir 1936. 1.) igral 8. e4 in je po 8... c6, 9. a4,

a5. 10. De2 zahvaljujoč močnemu središču dosegel aktivno igro.

8... Ta8-b8, 9. a2-a4, b7-b6, 10. e2-e4, Lc8-b7, 11. Lc1-f4, a7-a6, 12. Ta1-d1.

Beli je mogel poenostaviti borbo in doseči enako pozicijo potom 12. Sd2 b5, 13. ab ab, 14. S:b5, L:e4, 15. S:e4, T:b5, 16. D:c4, T:b2, 17. L:c7.

Stremeč k zapletljajem, je zašel Pirchalava v celo vrsto težav.

12... Dd8-c8, 13. Lg2-h3, Tf8-e8, 14. Tf1-e1, b6-b5! 15. a4:b5, a6:b5, 16. d4-d5, e6:d5, 17. e4-e5.

Vse to se pokaže zelo grozno. Po odstopanju konja na h5 je beli, nadaljujoč 18. S:d5, faktično dobil prednost. Toda črni je pripravil nepričakovan »poklon«.

17... Sd7:e5.

Ta nepričakovani kombinacijski udarec je povsem značilen za originalen stil zmagovalca v polfinalu Anatolija Ufimceva. Če bi beli sprejel damino žrtev 18. L:c8, S:f3+, 19. Kg2, S:e1+, 20. T:e1, Tb:c8, — mu morajo trdnjava, lovec in trije kmeti črnega zasigurati zmago. Pirchalava je odklonil žrtev in je izgubil še hitreje.

18. Te1:e5, Dc8:h3, 19. Sf3-g5, Dh3-g4, 20. h2-h3, Dg4-c8, 21. Sc3:d5, Lb7:d5, 22. Td1:d5, h7-h6.

S to vmesno potezo je nadaljnji odpor belega zaman.

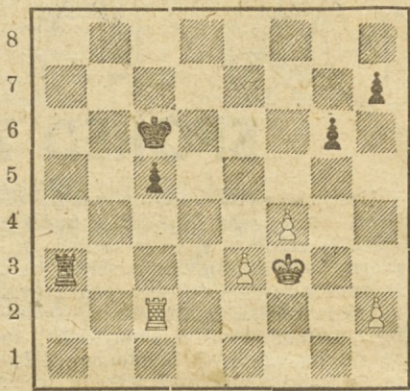
23. Sg5:f7, Kg8:f7, 24. Td5:b5, Tb8:b5, 25. Dc2:c4+, Tb5-d5. Beli se vda.

Anatolij Ufimcev, zmagovalec tbiliskega polfinala

MOSKOVSKI POLFINALE

Beli: Bondarevskij Črni: Kamšov (Končnica)

Pri površni oceni te pozicije se lahko zdi, da črni stoji boljše. Ima prostega kmeta na daminem krilu, ki ga štiti kralj ter aktivnejšo trdnjavo. Toda v sami igri mu je zelo težko rešiti to končnico. Beli s potezo daminega kmeta lahko ustvari na kraljevem krilu objekt za napad, ohrani pa dobro razporeditev kmetov.

44. h2-h4!

Beli pretli po 45. h5 doseči dva povezana prosta kmeta ali pa oslabil nasprotnikovega kmeta g6. Črni usmerja vse svoje misli na potezo prostega kmeta. Verjetno je bila pasivna taktika tu bolj umestna.

44... Kc6-b5, 45. Tc2-b2+, Kb5-c4, 46. Tb2-b7, Kc4-d3, 47. Tb7-d7+, Kd3-c2, 48. h4-h5, c5-c4, 49. h5-h6.

Po neizbežnem vzetju kmeta »h« ima beli močnega prostega kmeta. 49. c4-c3, 50. Td7:h7, Kc2-d2, 51. Th7-d7+

Vse nadaljnje poteze črnega, izsiljene za dosego remija, ne dosežejo enega tempa.

51... Kd2-c1, 52. h6-h7, Ta3-a8, 53. Td7-c7, Ke1-d2, 54. Kf3-g4, c3-c2, 55. Kg4-g5, c2-c1D, 56. Tc7:c1, Kd2:c1, 57. Kg5:g6, Kc1-d2, 58. f4-f5. Črni se vda.

Končnica te partije lepo ilustrira položaj, o katerem se je Capablanca svoječasnno izrazil: vedno je potrebno preračunati dinamiko pozicije, ki se pogosto pokaže rešilna.

Poziv vsem smučarjem

FZS, smučarski odbor, namerava počastiti spomin vseh partizanov-borcev, ki so izšli iz smučarskih vrst in so v kakršni koli obliki sodelovali v narodno osvobodilni borbi, pri tem pa žrtvovali svoje življenje.

Pozivamo vsa fizikalna društva, aktivne in vse smučarje, da nam pošljejo kolikor mogoče točne podatke o teh naših junakih, bodisi da so padli v borbi, bodisi kot talci, v taboriščih ali ječah, s kratkim epizodnim njihovim predvojnega delovanja in podrobnejšim opisom njihovega sodelovanja in narodno osvobodilni borbi. Posebno točni naj bodo podatki o načinu in dnevu smrti.

Prosimo vse, da nam pošljejo zanesljive podatke najkasneje do 15. januarja. Smatrate za tovariša dolžnost počastiti spomin padlega tovariša, to je najmanj, kar smo dolžni njegovemu spominu!

5. in 6. januar — smučarski dan fizikalnih društev in aktivov

Vse aktivne in društva opozarjamo na sklep posveta smučarskih delavcev, glasom katerega morajo prirediti vsa društva v dnevi 5. in 6. januarja društveni dan. Obvezna prireditev tega dne je smučarski tek za pionirje, mladino in člane, kjer pa je mogoče, naj prirede tudi skakalne tekme. Ako je v bližini primerno pobočje, naj prirede društva za mladinke in članice tekme v slalomu ali smuku. Poleg smučarskih tekem, ki so obvezne, naj prirede društva smučarske manifestacije, smučarske propagandne prireditve, smučarsko veselje na razne načine in naj na splošno skrbijo, da se bo v življenju tega dne poznalo, da je v kraju prava smučarska razgibanost. Netekmovalci naj priredijo krajše smučarske pohode. Društva, ki imajo v svojem kraju že nekaj časa

sneg, naj prirede na ta dan tekmovanje za ZREN in nudijo priliko prijaviteljnim, da izpolnijo zimsko obvezno za ZREN.

Ako v krajih aktivov in društev do navedenega dne ne bi zapadel sneg, izvedejo ta društva društveni dan naslednjo nedeljo!

Društva in aktivni! Tekmujte med seboj za čim učinkovitejšo, izvedbo smučarskega dne in pošljite poročilo o celotnem izvedenem nastopu takoj na okrožje in na FZS, vsakemu po en izvodu.

Opozarjamo pri tej priliki na nadaljnje sklepe smučarskega posveta:

1. društva prireditelj takoj ob prvem snegu:

- a) tečaj za mladino v teku in tečaj za skoke, kjer je skakalnica.
- b) tečaj za tekmovalce v teku in tečaj za skoke, kjer je skakalnica, in
- c) tečaj za začetnike.

Tečaje za tekmovalce zaključimo s tekmo udeležencev.

2. Okrožja prireditelj ob prvi možni priliki tečaj za naprednejše tekmovalce okrožja, in sicer desetdnevni v teku in sedemdnevni za skoke. Tečaja naj se udeležijo tekmovalci, ki so pokazali doslej na društvenih in meddruštvenih tekmah ali tečajih najboljše uspehe.

FZS, smučarski odbor

Kaznovani igralci

Na podlagi zbranega dokaznega gradiva o postopku člana FD Zelezničarja, Marjbor, tov. Stifterja Francu na prvenstveni nogometni tekmi dne 17. oktobra 1946 v Marjboru med FD Celjem in FD Zelezničarjem, Marjbor, je sekretariat FZS izrekel naslednjo kazen:

Tov. Stifter Francu se zaradi grobe nastopa na tekmi dne 17. oktobra 1946 prepove nastopanje na javnih nogometnih prireditvah za dobo dveh mesecev, šteto od dne prestopka. Suspens se všteje v kazen. Kazen se objavi v »Poletus«.

Glavni sekretar

Vadbeni načrt za pionirke

Ura	Uvod : 10 — 15 minut		Glavni del : 30 — 35 minut				Sklep : 15 minut			
	Razgibalne igre	Redovne vaje ¹⁾	Proste vaje, vaje z orodjem		Vaje na orodju in z orodjem : 20 — 25 minut					
			10 — 15 minut		I. vrsta:	II. vrsta:	III. vrsta:	IV. vrsta:	Živahne igre, tekme vrst } 10 — 15 minut	Umirjenje 5 minut
1	TEK V KROGU: na znamenje ustavljanje na razne načine	Temeljna postava, zbor v vrsto, ravnanje, pozor, preštetje	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih lehti, kloni, talni položaji, poskoki		GRED: hoje, teki	KROGI DO GLAVE: stojne vese, kroženje	SKOK V DALJINO (z mesta, z zaletom)	PRESKOK čez klečečo telovadko		
2	PROSTO TEKANJE: na znamenje skleniti krog	Ponovitev 1. ure in obrati na mestu, kritje	PROSTE VAJE: hoja, gibi stegnjenih lehti, kloni, talni položaji, poskoki		DOLGA KOLEBNICA (vlačenje)	RAZNOTEROSTI: prevali naprej raznih stoj	KOZA: odziv, naskok klečno, seskok poljuben	SKOK V VISINO s pomočjo švedske klopi	MAČKA IN MISKA: v dveh koncentričnih krogih	TITOVO KOLO
3	RIBICI GREDO NA LOV: L., str. 34, št. 17. Tekalne igre ³⁾	Ponovitev 2. ure in korak, ustavljanje	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih lehti, kloni, sukli, talni položaji, poskoki		KROGI DORAMENSKO: veseležno kroženje	BRADLA DO BOKA: poljubno vzpenjanje	DOLGA KOLEBNICA: podteki in preskoki	SKOK V DALJINO s odzivom na švedski klopi	TEKMA VRST (skok v daljino)	ČLOVEK IN SENCA
4	KONJICKI: tekalna igra s palicami	Ponovitev 3. ure	VAJE S PALICAMI: ravni in pokončni položaji, vaje za okretnost		RAZNOTEROSTI: nošenja in dviganja telovadke	GRED IN ŽOGA: vaje za ravnotežja	LESTEV NAVPIČNO: vaje v visu	RIBSTOL: vaje v visu	TEKMA VRST: orodje kot ovira (gred, skok v vis)	KLIP - KLOP
5	LOV S KAČO: L., str. 22. Igre in raznoterosti ⁴⁾	Ponovitev 3. ure in cel obrat v pohodu	RAZNOTEROSTI: hoja z gibi lehti in kloni (posnemanje živali in vozil)		KROGI DORAMENSKO: kroženje, pred- in zamčenje v visu ležno	PLEZALA: vese s priložnost	SKOK V VISINO IN DALJINO	KONJ BREZ ROČAJEV: odziv, naskok v klek, seskok	LAHKA ŽOGA — šola (razni meti)	
6	KOKOŠ IN JASTREB	Ponovitev 5. ure	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih lehti in nog, kloni in talni položaji, poskoki		DROG DO ČELA: vese stojno	ŠVEDSKA KLOP: preskoki v vzpori	KOZA: naskok v čep, seskok	SKOK V VISINO z zaletom po švedski klopi	IZBIJANJE TRETJEGA	KORAKANJE S PETJEM
7	NA JURIS: igra s pomočjo orodja	Ponovitev 5. ure in premena iz vrste v razvoj in narobe	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih in skrčenih lehti, kloni, gibi in drže skrčenih nog, poskoki		LESTEV VODORAVNO: ročkanje, mešane vese	KROGI DORAMENSKO: prevrtači naprej, nazaj, mešane vese	SKOK Z DOTIKOM KROGOV	KONJ: naskok v čep, seskok uleknjeno	PODAJANJE ŽOGE V ULICI	
8	ZELEZNICA	Ponovitev 5. in 7. ure	VAJE V DVOJICAH: proste in borilne vaje in poskoki		GRED: obrati, poskoki	DROG DOSKOČNO: ročkanja, obrati, pokolebi	RAZNOTEROSTI: prevali nazaj čez ramo in prevali nazaj	HOJA PO DEBELI VRVI ALI DROGU	TEKMA VRST: orodje kot ovira (blazine, visoka gred)	PIONIRSKO KOLO
9	PROSTI TEK: Razni načini ustavljanja	Ponovitev 3. ure in premena razvoja v četverored in narobe	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih in skrčenih lehti, kloni, talni položaji, poskoki		KROGI DOSKOČNO IN DOSEŽNO: pokoleb, koleb	RIBSTOL: vese, gibi nog	GRED: poskoki prednožno in zanožno	SKOK SKOZI OKNO	TEKME VRST Z LAHKO ŽOGO: metanje, brkljanje	
10	ČEBELICE IN METULJČKI	Ponovitev 3. ure in premena reda v dvored in narobe v pohodu	VAJE Z ŽOGICAMI		DROG DORAMENSKO: mešane vese, vznosni in strmoglavi vis	DOLGA KOLEBNICA: pretegi	SKOK ČEZ ZID	KOZA: raznožka in ponovitev 7. ure	TEPEZKA BEZI	TITOVO IN PIONIRSKO KOLO
11	LOV NA ZNAMENJE	Ponovitev 10. ure in premena dvoreda v četverored in narobe v pohodu	PROSTE VAJE: gibi stegnjenih lehti in nog, talni položaji, poskoki z obrati		LESTEV POSEVNO ali poševna švedska klopi	KROGI DOSEŽNO: koleb, seskoki	KONJ: premah do seda, skrčka	SKOK V VISINO s jurišno desko	LOV NA DIVJACINO z žogo (ciljanje)	HOJA ZA GLASOM
12	KAČA	Ponovitev 11. ure in premena reda v vrsto z izprečevitvijo	VAJE S PALICAMI: rami položaji, potiski in prevlaki		KROGI: koleb z obratom in seskok preko ovire	RAZNOTEROSTI: pretegi, vzpore	SKOK V DALJINO s obrati	SKOK SKOZI DVOJNO OKNO	TEKALCI IN STRELOCI	

VADBENA TVARINA ZA PIONIRKE k vadbenemu načrtu

I. ura

UVOD. Tek v krogu: Iz vrste naj vse telovadke hitro napravijo krog in se primejo za roke. Na znamenje vodnice se vse izpuste in se obrnejo v bočni krog. Smer pokaži. Na pisk s piščalko ali na tlesk z rokami prično teči v krogu. Opozorjaj jih naj vzdignje noge in se gibljejo v ramenih. Ne drugo znamenje se vse naglo ustavi. Tek nadaljujejo na dve zaporedni znamenji, ki ju da vodnica šele ko so se vse ustavile. Nato daš namesto ustavitve: a) počep, b) ležanje na hrbtu, c) ležanje na trebuhu.

Redovne vaje: a) temeljna postava, b) zbor v vrsto, c) ravnanje, d) pozor, e) preštetje. Vsa navodila za redovne vaje so v knjžici: »Redovne vaje za šole in društva.« Pazi vedno na natančno izvedbo.

GLAVNI DEL. Proste vaje. Telovadke so lahko v krogu ali v četveroredih (ki jih pa še ne zahtevamo na povečje). Pri razmestitvi pazi, da imajo vse deklice dovolj prostora. Poudarjati s štetjem ali z opombami in popravljanjem je treba vse gibe sprosti, tako da res ustrezajo svojemu namenu.

Vse proste vaje naj vodnica dela skupno s telovadkami (zaradi vzgleda in mere).

1. Iz stoje spetno: odročiti — zibanje z lehtimi nazaj — (pazi da je telo vzravnavano, da so lehti stegnjeni in zibanje natančno vodcravno. Glava miruje).

2. Iz stoje spetno, priročiti; vzpon, vzročiti skozi odročenje — iztegovati se in segati izmenoma z desno in levo roko čim višje (kakor bi hotel nekaj doseči); pri tem si pomagaj z vsem telesom, prenašajoč težo na prste desne in leve noge. Poudarjaj: »Višje, višje.« Končno še s poskoki.

3. Iz stoje spetno, priročiti: 1—2 zasuk trupa v desno, bočni krog z desno naprej, pogled za roko; 3—4: odsuk in zasuk trupa v levo, bočni krog z levo naprej, pogled za roko. Vajo ponovi večkrat. Pazi, da sta lehti res stegnjeni in da se gibljeta čim bolj ob telesu.

4. Iz stoje razkoračno, lehti prekrizane na hrbtu: 1 — odklon v desno, 2 — zib v odklonu, 3 — vzklon in odklon v levo, 4 — zib v odklonu. Vajo ponovi večkrat. Pazi da odklon ne preide v predklon!

5. Poskoki sonožno naprej in nazaj, roke v boku.

6. Leža vznak: gibaj z nogami kakor kolesar, obenem mahaj z rokami po zraku (za primer daj hrošča, ki brca čez leži na hrbtu. Noge in roke se pri tem gibanju ne smejo dotikati tal).

7. Leža vznak, noge stegnjene, priročiti: 1 — obrni se (prevali) s togim telesom (brez pomoči rok in nog) na desno, tako da ležiš na trebuhu. 2, 3 in 4: obračaj se v tisti smeri naprej, tako da se povrneš zopet na hrbet. Nato se prični valjati v nasprotno smer.

8. Sed skrčno, z rokami okleni kolena; v tem položaju se zibaj: spusti se nazaj a sključen hrbet do tilnika, nato se zazibaj naprej do seda.

9. Sed skrčno: vzravnavava v stojo spetno brez pomoči rok. To ponovi večkrat tako, da res večina deklic vstane brez pomoči rok.

10. Iz stoje spetno, priročiti: 1 — poskok razkoračno, 2 — s poskokom stoja spetno. Vajo ponovi večkrat.

Vaje v vrstah

I. Vrsta. Gred, nizka:

1. Vstop na gred, odročiti: hoja po celih stopalih, seskok naprej (na prste).

2. Vstop, odročiti: hoja nazaj; pazi na pokončno držo.

3. Vstop, odročiti: hoja naprej po prstih.

4. Vstop, odročiti: hoja nazaj po prstih

5. Vstop, odročiti: tek naprej.

6. Vstop, odročiti: izmenski korak naprej.

Pri vseh teh vajah pazi na lepe drže; glavo drži pokoncu; pogled je usmerjen na začetek, oziroma na konec orodja in ne pod noge (posebno ne pri hoji nazaj).

II. Vrsta. Krogi dočelno:

1. Vis stojno pred rokami; trikrat.

2. Vis stojno za rokami; trikrat.

3. Iz visa stojno (roke skrčene): vis stojno pred rokami in nato vis stojno za rokami, ter nazaj v vis stojno pred rokami.

4. Kroženje in ustavljanje v kroženju. Pri teh vajah na krogih pazi, da je telo pravilno uleknjeno, lehti in noge stegnjene, glava pokoncu. Pri kroženju posebno pazi na noge, da ostanejo ves čas v podnožišču in da je ustavljanje pravilno.

III. Vrsta. Skok v daljino:

1. Z mesta: pred blazino v razdalji 0,50 do 1 metra nariši z magnezijo ali s kredo črto. Iz za nje se postavi telovadka. Skok z mesta se prične

z zamahom z lehtmi nazaj v zaročenje, nato pa se izpreči naprej, z lehtmi zamahni skozi predročenje v vzročjenje. Pazi, da se odrineš s celimi stopali in ne samo s prsti. — a) odziv sonožno, doskok sonožno; b) odziv enonožno, doskok enonožno; c) odziv enonožno, doskok enonožno.

2. Z zaletom. Pri odzivu z zaletom povečuj razdaljo med blazino in črto. Odrivaj se vedno enonožno, doskaj pa sonožno.

IV. Vrsta. Preskok čez klečečo telovadko:

Na začetku blazine kleči telovadka in se z rokami opira ob tla. Čezno skačejo ostale deklice. Ko preskoči zadnja se klečeča izmenja. Višina telovadke se pri drugem poizkusu zviša (odvisno od sposobnosti telovadk).

Po 15 minutah menjamo orodje, in sicer zamenja prva vrsta s tretjo, druga pa s četrto. Isto orodje in vaje lahko porabiš tudi še naslednje uro, in sicer v prvi menjavi (po vadbenem načrtu): prva vrsta zamenja z drugo, tretja s četrto. V drugi menjavi: druga vrsta zamenja s tretjo, prva s četrto.

SKLEP. Igra: Mačka in miška v enem krogu. Skušaj urediti menjavo mačke in miške tako, da bodo prišle vse na vrsto. Igra je splošno znana.

¹⁾ Lavrenčič: »Tekalne igre« str. 34, št. 67.

²⁾ Lavrenčič: »Igre in raznoterosti« str. 22.

³⁾ Lavrenčič: »Tekalne igre« str. 19, št. 15.

⁴⁾ Stanek Trobek: »Redovne vaje za šole in društva.«

Vse te knjige dobiš v zadrugi PZS.

